

DUHOVNO ZIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XV. — NUM. 240
ENERO 1948

LETO XV. — ŠTEV. 240
JANUAR 1948

GLORIA A DIOS EN LAS ALTURAS Y PAZ A LOS HOMBRES
EN LA TIERRA . . .

El Salvador nos trajo el saludo de la paz y nos indicó también el camino para alcanzarla.

Rechazado por el mundo, desprovisto de todo lo superfluo, envuelto en pobres pañales, nos predica insistenteamente:

Bienaventurados los pobres . . .

Desde su pesebre repite su palabra salvadora. Contemplándolo pobre, al dueño de todo lo creado e increado, hemos de comprender que el mundo, que considera las cosas materiales como objetivo principal de sus esfuerzos, se precipita al abismo del descontento, envidias, odios en la vida y perdición eterna.

Como los pastorcitas y reyes hallaron su felicidad al rendirle el homenaje, de la misma manera solo en El puede hallar la paz el mundo de hoy.

Todos los millones de dinero, todos los manjares más exquisitos, todos los honores terrenos, todos los amores humanos son incapaces de llenar las ansias del corazón; por el contrario: solo las despiertan y mantienen vivo el fuego abrasador de las pasiones.

No con conquistar más y más, sino con subordinar todo lo terreno a las esperanzas celestiales consiguen las almas la paz.

Esa paz es la que deseamos a todos nuestros lectores y amigos y a todos los hombres que la buscan con un corazón noble.

Preljubi!

Razodela se je milost božja, ki prinaša zvečanje vsem ljudem. Uči nas, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam ter trezno, pravično in pobožno živimo, pričakujoč blaženega upanja in veličastnega prihoda Jezusa Kristusa, ki je dal samega sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela (Tit. cap 2.)

Ne v hlepenu po posvetnih stvareh in tudi ne v posesti hiš, denarja in zakladov je človekova sreča . . . Le tisti, kateri ne navezuje svojega srca na nobeno posvetno stvar, temveč vse podrejuje svojemu najvišjemu namenu, ki je zvečanje njegove duše; kdor s plemenitim srcem deli potrebним in za dobre namene od svojega obilja ali od svoje skromnosti, ta isče prav Božje kraljestvo in naj bo v dno duše prepričan, da bo deležen božjega miru v življenju in bo dosegel večni mir, po katerem žeja duša.

V uboštvi je bil rojen Gospod Jezus, da bi ob njegovi revščini doumeli ob njegovem zgledu osnovno točko krščanskega socijalnega programa: Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo, kar pomeni: blagor njim, kateri se ne grene v uboštvi in ne zakrknejo svojega srca, če so bogati.

ROMANJE V SAN ANTONIO DE PADUA se vrši 18. JANUARJA. Maša za Slovence bo zato ta dan v San Antonio ob 10.30 h.

LA PEREGRINACION ESLOVENA a San Antonio de Padua se realizará el 18 de enero.

DECEMBER

24. Sreda, BOŽ. VIGILIJA, post od mesa.
25. četrtek, BOŽIČ.
26. Petek, Sv. Štefan.
27. Nedelja, Nedolžni otroci.
29. Pondeljek, Sv. Tomaž, škofer
30. Torek, Sv. Kolumba
31. Sreda, Sv. Silvester.

JANUAR

1. četrtek, NOVO LETO.
2. Petek, Makarij
3. Sobota, Genovefa.
4. Nedelja, IME JEZUSOV.
5. Pond., Simon
6. Tor., SV. TRIJE KRALJI.
7. Sreda, Sv. Krispin.
8. četrtek, Severin
9. Petek, Julian.
10. Sobota, Teodozij.

11. Nedelja, SV. DRUŽINA.

12. Pondeljek, Arkadij.

13. Torek, Veronika.

14. Sreda, Hilarij.

15. četrtek, Pavel pušč.

16. Petek, Marcel.

17. Sobota, Anton pušč.

18. 2. NED. PO RAZGL.
GOSPOD.

19. Pond., Marij in tovariši.

20. Tor. Fabijan in Boštjan.

21. Sreda, Neža, dev.

22. četrtek, Vincenc muč.

23. Pet., Rajmund

24. Sobota, Timotej.

25. NEDELJA, PRVA
PREDPOSTNA.

26. Pond., Polikarn.

27. Torek, Janez Krizost.

28. Sreda, Peter Nolasco.

29. četrtek, Franc Salez.

30. Petek, Martina.

31. Sobota, Janez Milošč.

ZVEZDA JE ZASVETILA

skromno je zažarel njen sij, toda dovolj vidna, da jo vsakdo opazi, Gospod Jezus je, čigar nauk in zgled kličeta iz veka v vek: "Kdor hodi za menoj ne hodi v temi ampak ima luč življenja".

V Cerkev je poakzala ta zvezda in tamkaj najdemo Božje Dete, vsaki čas nam tamkaj lijejoše vedno žarki božje luči v duše, katere se željno odpirajo božjemu klicu.

Toda vstal je Herod ne le proti Božjemu Detetu v Betlehemu, temveč ga preganja v vsaki duši. Zato more ohraniti božje življenje v sebi le tisti, kateri prisluhne božjemu klicu, kakor sv. Jožef, ki je sredi noči vstal, vzel Božje Dete in Njegovo Mater in šel v Egipt.

Zato je v monglih srcih ugasnila vera, otemnela ljubezen do eCrkve in se ukoreninila lažnjiva posvetna modrost, ker niso upoštevali, da mora dar svete vere vsakdo v lastnem srcu zavestno in stanovitno in tudi z žrtvijo braniti.

Kdor ni prišel še do poopnega duhovnega zloma, naj pohti ob tem svetem Božiču, da reši v svoji duši vero, upanje in ljubezen, da ga en bodo zmote pokopale v brezupno temo.

PRILIKA ZA SVETO SPOVED po slovensko je vsako dopoldne in zvečer do 20 ure pri SVETI ROZI (Pasco in Belgrano), pri SV. AMELIJI (Belgrano in Liniers), pri SV. PETRU (Bermédez 2011), V Moronu in v Lanusu (San Judás Tadeo).

NA AVELLANEDI bo spovedovanje na Sveti Večer od 17 do 19 ure.

NA PATERNALU na Paz Soldán 4924 od 21 do 22 ure in med polnočnico na Av. del Campo 1652.

Skupno sveto Obhajilo bo pri polnočnici. Vsi, katerim je le mogoče, naj se potrudijo k spovedi že dopoldne ali popoldne.

24. dec., da ne bo neprilik na sveti večer.

POLNOČNICA bo na Av. del Campo 1653.

Božji na AVELLANEDI ob 10 uri.

MOLITVE na Paternalu, Avalos 250 ob 16.30 h.

D U H O V N O Ž I V L J E N J E

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik ajnez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.
Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefón 59 - 6413

Naročnina 5.— \$ letno.

CERKVENI VESTNIK

Polnočnica na Paternalu, Av. del Campo 1653. Za † Nežo Fifolt.

Ob 8 uri maša na Paz Soldán.

Na Avellanedi ob 10 v n. Janez Kocjančič.

Molitve na Paternalu, Avalos 250 ob 16.30 uri.

28. DEC.: Na Paternalu ob 8 za † Bogdan Jerič.

Na Avellanedi ob 10 za † Peter Gašpar.

1. JAN.: Na Avellanedi n. c. M. B. v d. n. (Tavčar).

Pri sv. Rozi ob 12 za † Anton in † Silvester Terbižan.

4. JAN.: Maša na Paternalu ob 8.

Na Avellanedi ob 10 h za † družino Tavčar.

11. JAN.: Maša na Avellanedi in na Paternalu.

Molitve na Paternalu.

18. JAN.: IZLET V SAN ANTONIO DE PADUA. Maša bo ob 10.30 uri.

25. JAN.: Na Paternalu v. d. n. Na Avellanedi za † Štefan Hajdinjak.

Molitve na Paternalu.

POROČILA sta se 6. dec. v cerkvi Resurrección VERA KONIČ iz Ozljana in Viktor Paz-Humar.

IZ UPRAVE

Nekateri imajo zastan račun. Primočrani bomo ustaviti pošiljanje revije. Prosimo torej, da hitro poravnate zastali dolg.

Naročnina za preteklo leto je 5.— \$. Enako ostane tudi za naprej. Ker so s tiskom ogromni stroški, zato prosimo tudi prispevke.

TISKOVNI SKLAD. Kar vemo, da so izpostavljeni zbadanju v narazličnejših oblikah in iz najrazličnejših strani tisti, kateri prispevajo kaj v sklad, zato sedaj njihovih imen več ne objavljamo. Vemo, da je tako našim dobrotnikom ljubše. Prosimo pa, da velikodušno še v naprej prispevajo, da bomo mogli obdržati D. ž. na primerni višini.

IZ UREDNIŠTVA

V kratkem bomo pričeli objavljati prevod Tavčarjeve "Visočke Kronike", ki je zgodovinska povest iz loških ljudov, ena najbolj priznanih slovenskih knjig.

Na očitek, da D. ž. piše politiko, ni potrebno odgovarjati. Sovražniki vere vedno navale s tem tankom proti Cerkvi in duhovnom. Oni sramote redovnike in v pobožne vernike, toda braniti bi se po njihovo nihče ne smela ne Cerkve ne duhovnik.

Dokler se drugi v vero vtikajo, je naša dolžnost, da vero branimo. Vero naj na miru pustijo, duhovnikom naj puste delati, veri naj dajo prostor, ki ji pristojta, pa bo v D. ž. konec vsake politike.

KDO VE? že pred 35 leti je prišel v Argentino JOŽEF KUNEJ iz Koprivnice (Šmarje) na štajerskem, če kdo kaj ve od njega naj javi. Išče ga nečakinja.

SLOVENCI V NOVIH MEJAH GORIŠKE NADŠKOFIJE

Naše čitatelje bo gotovo zanimalo vprašanje, koliko Slovencev in koliko slovenskih župnij je po novi razmejitvi še ostalo v gorški nadškofiji.

9. Podgora	z	"	2000	"
1. Devin	z	okroglo	300	verniki
2. Doberdob	z	"	900	"
3. Gaberje	z	"	700	"
4. Jamlje	z	"	200	"
5. Mayhinde	z	"	500	"
6. Mirnik	z	"	500	"
7. Nabrežina	z	"	2100	"
8. Pevna	z	"	1000	"
10. Sovodnje	z	"	950	"
11. Šempolaj	z	"	900	"
12. Števerjan	z	"	1200	"
13. Štmaver	z	"	300	"
14. Štandrež	z	"	1900	"
15. Zgonik	z	"	900	"
14.000				

Ostalo je torej še 15 župnij s približno 15.000 verniki. Poleg teh celotnih župnij pa so pripadli Italiji še deli sledečih župnij:

1. Miren	z	okroglo	350	verniki
2. Medana	z	"	230	"
3. Cerovo	z	"	230	"
4. Šlovenc	z	"	230	"
5. Solkan	z	"	300	"
6. Opatjeselo	z	"	160	"
1.500				

če prišejemo še 7000 Slovenev iz goriškega mesta, dobimo sledeči obračun:

15 celotnih duhovnih	s	15.000	verniki
6 frakcij	s	1.500	"
goriško mesto	s	7.000	"
			23.000

Vemo, da bo kdo našemu računu očital pretiravanje, zato ga že vnaprej opozorimo, da smo imeli do danes slovenske ljudske šole v Krmlju, Ronkih in Tržiču, kjer računamo lahko še na 2000 Slovencev ne glede na one, ki so v očetu Hajdinjak.

Dejstvo je, da imamo v škofiji skoraj 1/4 župnij in skoraj 1/6 prebivalcev slovenskega jezika.

Spectator.

LJUDSKOŠOLSKI UČITELJI MORAO VZGAJATI OTROKE V BORBENE ATEISTE ALI BREZBOŽNIKE

Na ljudskošolske učitelje primorskega ozemlja, ki je prešlo pod Jugoslavijo, je prišla ura preizkušnje.

Vsi ljudskošolski učitelji so bili pozvani na učiteljske konference, ki so se sprevrgle — vsi udeleženci v Solkanu so priča — v besen izliv satanskoga sovraštva do duhovštine, vere in Boga. Učiteljem je bilo z najbolj kruto brezobzirnostjo ukazano:

"Vaša naloga v šoli obstoji v tem, da skušate otrokom iz sre iztrgati srednjeveške verske predsdokte (to je vero!). Svojo naloge pa boste dovršili, ko boste iz otrok ustvarili borbeno ateiste!"

Učitelji so onemeli. Nihče ni črnih, sicer bi kaj kmalu zamenjal šolski kateder z lopato na prisilnem delu. Sklonjenih glav in bolnih srce so se vrnila na svoje domove. Kako naj zakrivijo sličen zločin zoper lastno vest, prepričanje, čast in dostojanstvo? Naj delajo zoper ustavo FLRJ, ki zagotavlja svobodo vesti in vere? Naj se tako globoko pregrešijo pred lastnim ljudstvom, pred kulturnim človeštvtom in vso zgodovino?

LA VIDA ESPIRITAL

Revista mensual

Director: P. Juan Hladnik

Pasco 431

T. A. 48 - 3361, 48 - 0095

Suscripción anual 5.— \$.

No. Reg. Prop. Intelectual 232329

LA REVISTA "LA VIDA ESPIRITAL"

dese felices fiestas a sus amigos y lectores. Al empezar el año nuevo se atreve presentar también su pedido. La suscripción de 5.— \$ no alcanza para cubrir todos los gastos, por lo cual, a la vez que agradecemos a nuestros bienhechores pedimos que no se olviden de nuestra necesidad en adelante. Un llamado especial vaya para los atrasados en la suscripción!

Kot blisk se je raznesla vest o nezaljishani zahtevi med vse naše ljudstvo ter izvala razburjenja in obsodbe. Krščanski starši so kar zajokali. Komunizem jim hoče ugrabiti najdražje, kar imajo: duše lastnih otrok. Njihove angle hoče spremeniti v brezverne, ateistične pokvarjence in izprijetice, v sovražnike božje in jih tako časno in večno onesrečiti!

GORICA. 1. 11. 47. Pri nas je takole: Slovenske ljudske šole so nam že dali, niso pa še podprli v Gorici srednjih šol. Pravijo da jih bodo, a da jih mora odobriti ministerski svet. Nekateri profesorji so šli drugam. Dr. Kacin je šel v Trst . . . Meja še ni končno veljavno urejena. Te dni je komisija na delu. Teče tuk ob železnici pri rdeči hiši, pred sev. postajo, potem ob železnici do solkansekga mostu. Nezadovoljstvo je tu in tam. V Gorici so hudo udarjeni trgovci, oštirji, bankirji, ki so brez klientov. Na oni strani so pa poparjeni ker "ni več Amerike", niti ziniti ne smejo in kaj še manifestirati. V Solkanu so priredili predvolilni shod. Z ljudmi, ki so jih pripeljali od drugod so najprej vrgli ven župnika Kretiča, potem so šli z avtom na Sveti goro po dr. Močnika, apostolskega administratorja, ki so ga z brčanjem vrgli ven, češ da je "Margotijev hlapec". Bil je nato sprejet pri papežu, kjer je zvedel, da na češkem in Poljskem duhovnike in vero precej na miru puste, le v Sloveniji počenjo tako grđobje, ker so slovenski komunisti tako nesramni in podivljani.

Od vasi, ki so onstran meje, ne more sedaj nihče v Gorico. Od 15. sept. do danes nisem še z nobenim Vipavcem govoril, ki bi od tam prišel, tako da je železna zavesa" le resnična. Tako blizu smo, pa tako neskončno daleč!

GOSPODAVA ŽETEV. 23. junija se je preselil v večnost zlatomašnik † KAROL HUTTNER, nadžupnik in dekan v Vuzenici v 79. letu svojega življenja. Bil je po rodu čeh, ki je poprej služboval po raznih župnjah na Koroškem. Leta 1922 je prišel v mariborsko škofijo.

POMOŽNI ŠKOF V MARIBORU, dr. MAKSIMILIJAN DRŽEČNIK je imenovan za stolnega dekanata lavantinskega kapitlja. Dejansko upravlja v teh težkih časih vso veliko lavantinsko škofijo. Pod upravo te škofije spadajo, kot znano, oni deli celovske (krške) škofije, ki so po prvi svetovni vojni bili odcepjeni od Koroške in so pripadli Jugoslaviji. Dalje Prekmurje, ki je pred prvo vojno spadal pod madžarsko škofijo Sombotely.

KRISTUS ALI ANTIKRIST

Že v Betlehemu se je začelo. Potrkala sta na vrata siromašna Jožef in Marija in zanju ni bilo prostora v hiši, zato je moral priti Gospod Jezus na svet v revni štalici. Prav tedaj ga je začel preganjati tudi okruti Herod.

Beseda, izrecena že kači v raju: "Sovrastvo bom naredil med teboj in ženo, med twojim in njenim zarodom; ona bo tebi lavo strla, ti boš pa njeno peto zalezovala", se tako izpolnjuje skozi vse čase.

Posvetni opazovalci prevdardajo potek človeške zgodovine in iščejo vzroke pravd, revolucij, vojskâ, sovrastva in trpljenja na vse mogoče načine. Ni dvoma da je nebroj postranskih vzrokov, kateri netijo nesloga, zanasajo razdor, povzročajo sovraštvo med ljudmi, toda na dnu vsega je pa izpolnjevanje te velike prerokbe, izrečene v raju. Bistveni činitelj čoveskega dogajanja je satan, ki zalezuje vsakega človeka posebej, vsako družino, stan, narod in vse človeštvo, pri cemer se poslužuje vsakrsnega sredstva.

Vse tisto, kar ljudje imenujejo politika, kupcija, napredek, ljubezen, potreba ... vse, kar je vsebina življenja zna satan izrabiti v svoje namene za boj proti Bogu in za pogubo dus. Vse krive vere, vsa socijalna gibanja, vsaka iznajdba in napredek, vsako delo, vsak kraj, vse, prav vse služi satanu za bojisce in cloveku za preskusno.

Ljujuje menijo, da delajo po svoji volji, toda v zmoti žive. Samo v tem je vsak prost, da si izbere pot, da izpolnjuje na njej bozjo voljo ali pa drugo pot, na kateri se mu zdi da dela, kar hoce sam, a v resnici izpolnjuje satanove nacrte in vrši hudicevo voljo.

Vsa zgodovina clovestva in vse človekovo udejstvovanje je v svojem najbolj glubokem bistvu samo vprašnje ali ljudje vrsijo to, kar je volja bozja ali pa nodijo po drugim potin, katera nujno vodijo v nesreco in propad v življenju in zgodovini poedancev in narodov ter clovestva.

Glavno prizadevanje satanovo gre pa za tem, da ljudem vzame jasno orientacijo včerj najbolj bistveni točki in zato pride clovestvo ceso do tega, da svoje prizadevanje oorne prav v smeri svoje pogube. Zato so glavni nosilci ponujsanja in nesrec prav tiste pridobitve, katere bi mogle ravno najvec uoprimesti k blaginji ljudi. Knjige, casopisi, kino, radio, elektrika, eksplozivne sile, stroji in druge iznajde, kakor tudi umetnost in znanost, vse to zna satan spraviti v svojo sluzoo v boju proti neumrjocim dusam in proti Bogu. To pa izpelje na tak nacin, da vecina ljudi nevede izpolnjuje njegove nacrte v mnemuju da nic hudega ne dela ...

To je bistveno ozaja velega boja med resnico in lažjo, med lučjo in temo, med nebom in pekiom, med Kristusom in Antikristom, ki se bije za cloveske duse. Satan pa se zna vedno spremno skriti!

Na sveto bozicno noč je bil dan clovestvu kazipot skozi zmotnjave življenja in kapitan v velikem boju: "Nocoj vam je rojen Zvezdar, ki je Kristus Gospod".

Ni vec nejasnosti za tistega, kateri se svoje življenske naloge prav zave. To noč je bil rojen Odresenik, ki nam je dal evangeli, ki nam je jasno pokazal, kam se je treba postenemu človeku postaviti

Ali ponitimo s pastirci in modrimi k jaslicam in se mu poklonimo in mu darujemo prisego zvestobe in mu sledimo tudi tedaj, kadar nasa človeška pamet okleva, zaslepjena od demonskih laži in zvijač, ali pa se postavimo na nasprotno stran in pademo tako hote ali nehote, zavedno ali nezavedno v

TABOR ANTIKRISTOV.

Kdo pa je ta Antikrist? Ker njemu nič kaj prav ne gre, če ga ljudje prepozna, zato se najraje skrije pod katerikoli sodoben izraz ali obliko, sistem ali stranko, idejo ali osebo. Lahko potegne ljudi za seboj, ker menijo da niso na krivi poti in se svoje zmote zavedo šele tedaj, kadar premnogi ne morejo več nazaj, ker so preveč ponosni, samoljubni, zapleteni v mrežo ali pa celo naravnost obsedeni.

Svojega obraza Antikrist ne pokaže, toda Kristus Gospod nam je prav jasno povedal, kako se ga more prepoznati, čeprav se skriva v tujem obrazu.

Bog, Kristus in Sveta Cerkev so preskusni kameni, ob katerih se nesporno prepozna Antikristusov skriti obraz, pa čeprav so njegova usta polna evangeljskih besed. Naj še bolj govori o sreči in miru, katero bo prinesel človeštvu, če se izkaže gaka ideja sovražna Bogu, Kristusu in Katoliški Cerkvi, je nedvomno za njo skrit Antikrist. Hitro nazaj, da ne bo prepozno!

ANTIKRIST

Nekdanji guverner Gdanska Rausching, ki ga je Hitler odstavil, je napisal več let pred svetovno vojno obširno knjigo o narodnem socializmu, njegovih socialnih, gospodarskih, narodnih, vzgojnih, verskih in vojaških

STAJERSKI ZLATOMASNIKI. — V mariborski skofiji so letos obhajali zlati maso slediči gospodje: KLEKL JOŽEF, častni kanonik lavantinskega kapitla. Rojen je bil v Tisini v Prekmurju. Organiziral je Prekmurce politično in gospodarsko in jih vodil tudi s svojim listom "Novine". Mnogo je moral prestati pod Madzari radi svojega slovanstva še v starri Avstro-Ugriški. Iko je po prvi svetovni vojni na Madzarskem zavladal za kratko dobo komunizem pod znamenjem Belom Kunom, je tudi Klekl moral bezati, da ga niso ubili. Sedaj živi tiho življenje v Črensovcih sredi med svojimi Prekmurci, ki jih je celo svoje življenje tako ljubil in tolko zanje delal.

Dragi je KROŠELJ FRANC, župnik v Mozirju. Rojen je bil v kapelan pri Brezican. Med nemško okupacijo je tudi njega zadela usoda tonkin stajerskih dunovnikov, da so jim nemci spoldili z njihovim službenim mest.

Nadaljni zlatomasnik je ZORKO MELHIOR, doma iz Zdol. zadnje njegovo mesto je bilo v Spodnji Roški. Zorko se je mnogo trudil za slovensko zadružništvo. Imenovati se more pijočir štajerskega zadružništva.

Tudi GREGORIJA FLIS, misijonar sv. Vincencija Pavelskega, je rodom iz stajerskega. Rojen je bil v Frankoleven pri Celju. Sedaj živi v Ljubljani, kjer je še vedno delaven na prizmet in v spovednici.

IZ TAJNEGA ARHIVA K. P.

Zurški casopis "Orientierung" pričuje 31/10. izvleček iz zapisnika tajne seje eks. odb. komunistične stranke F. R. Hrvatske, 21/8. 1947 v Zagrebu. Ta dokument je prikladen bolj kot vsi komentari in dolgovezna izvajanja interpreti oči vsakemu Evropejcu, ki je se verjetno propagovali in jazem komunističnega tiska. Iz ust Titu izvemo, kako izgleda "Ljudska demokracija" in kako se za izrazom "Reakecija" skriva samo strah vladajočega kroga pred lastnim narodom; zvemo tudi, kdo so toliko zasramovani vojni hujščaki.

Povzamemo izvleček: "Ob 18.30 se prikaže v spremstvu B. Bakarica, P. Gorščica in B. Nazorja marsal Tito, ki spregovori:

"Tovariši! Na današnji seji se bo odločalo o končni likvidaciji reakcije na Hrvatsekm. V interesu državne varnosti in stranke smo pripravili reakciji neprijetno presenečenje kot smo že večkrat presenetili reakcijo, tukajšnjo kadar ono, ki se nahaja v inozemstvu, ki dela s pomočjo ameriškega kapitala in poskuša hrvatski proletarijat prodati, če si ti gospodje domisljajo, da smo premagani, se motijo. Ne smemo pozabiti, da smo vse, kar smo pridobili, dosegli v trdem boju za naše ideale v trudu in krvi naših najboljših tovarišev. Zaradi tega bomo to tudi z vsemi sredstvi in pod vsakršnimi okolnostmi branili proti vsakomur, ki nas bo motil ali izzival."

Nimamo strahu pred grožnjami. Prvič zato, ker imamo dobro oboroženo vojsko, ki nam je ni treba oskrbovati s čokolado in keksi, pa je sposobna nekaj gagster divizij, ki so v Italiji in v Avstriji prepoditi. Pripravljeni smo njih ladjeve v Jadranu poslati na dno morja in moremo odgovoriti tudi na grožnje z atomsko bombo.

Nismo sami in tokrat ne bomo prejeli pomoči v zarjavelih puškah vrženih iz avijonov. Naša vojska je opremljena z najboljšim orožjem in vojno opremo,

ki povzroči strašnejše učinke kot Ameriška atomska bomba in zloglasne supertrdnjave. Njim bodo že naši raketi lovci pokazali, koliko je ura, naša artillerija jim bo za daljši čas odvzela vešelje preletavati naše ozemlje.

To orožje dobivamo iz neizčrpenga vira stalno po dobro zavarovani poti. Ni se nam batiti, da bi bila ta pot odrezana. Ruska oboročitev izkazuje trenutno 30.000 tankov mesečno, milijone strojnici in lahkega orožja; ruska glavna komanda pa razpolaga s 150 divizijami, ki bodo v 48 urah predrvele vse kar jim stoji na poti in zasede Pariz. Ostane torej edinole reakcija, in sicer tista, ki se skriva na našem ozemlju in katere se nam doslej še ni posrečilo razkrinati in uničiti.

Nekaj tisoč razbojnikov v slovenskih gozdovih malo pomeni. Sicer nam škodujejo toda ne toliko kot stotisoč pri-sklednikov, ki našemu delu prisluškujejo in na zares nepoljmljiv način Washington obveščajo o naših razmerah.

Tovariši, temu je treba napraviti konec, brez ozira na to, ali je to zapadnim demokracijam všeč ali ne. Potrebeni so resni in kreplki ukrepi. Vsak naj si to sam stavi za nalogo. Ni dovolj paziti samo v svoji pisarni. Agent na hodniku, pod mizo, alarmni zvonec in pancer omara v sobi . . .

Treba je stvar natančnejše preiskati in razkriti okolnosti, ki dokazujojo, da so v vrstah naše stranke, zlasti na Hrvatskem, saboterji, izdajalci in "diversanti". Te je treba izbezati in brezobzirno uničiti. Obračun z emigrantmi lahko začasno ustimo ob strani. To stvar prepustite meni, ker sem na potu, to vprašanje rešiti med štirimi očmi. Zaželeno amnestijo dajemo samoposebi umevno. Papir prenese vse, kot znamo. Samo po sebi ni tako važno, če dobimo v roke 10000 loparov; važno pa je da odrežemo zvezo in njih preselitev v Ameriko, kar je Truman pravakr odločil. čas moramo izrabiti.

Spoved z Ameriko je neizbežen. Obstojti samo vprašanje nekaj tednov. Če pa se bo Amerikancem posrečilo tudi samo nekaj sto naših emigrantov združiti in jih po zraku poslati na naše ozemlje, potem bo naši stranki pretila velika nevarnost.

Tovariši! Vi vsi zelo dobro veste, da ljudstvo ni na naši strani. To je dokazal tudi uspeh odrejene izročitve žita. Načrt ni bil izveden niti petdeset procentno. Naš kmet je nazadnjaški in trmast in njegove vere v Bogca in Bistraško mater božjo tudi s palico ni mogče izbiti. Radi tega smo imeli že mnogo težav in neprijetonosti. Zato se ne bo mislilo v verska vprašanja, če pa bo nekega dne duhovnik z zvonenjem pozval kmete k vstaji, ste lahko uverjeni, tedaj se bodo temu klicu sto procentno odzvali. In orožje imajo kmete tudi. To dobro veste. Zato je treba duhovnike napraviti nespoobne. Bakičiu sem dal potrebna navodila. Treba je torej začeti z delom. Pa brez zamude! Želim vam mnogo sreče in uspeha!

MISIJON V TRSTU. Sylošnega slovenskega misijona še Trst ni videl, letos pa ga je doživel. Istočasno je bil slovenski misijon v župnjah: Barkovlje, Rojan, Novi sv. Anton, Sv. Ivan, Sv. Jakob, Sv. Vincenc in v škednju. Pridigali so misionarji večnoma iz notranje Slovenije. Misijon je bil zadnji teden v oktobru in bil lepo obiskan.

V MURSKI SOBOTI je bil postavljen spomenik Rdeči armiji.

načrtih. V knjigi je govoril tudi o Hitlerjevem patološkem značaju. Mnogokrat se je vedel kakor obsedenec. Katoliško cerkev je hotel likvidirati. Ko so ga nekoč vprašali, kaj misli o Kristusu, ga je popadla takata blaznost, da je potrgal zaves pri oknih in vpli: "Nočem! Nčem!" . . . Vse navzoče je prevzel tak strah, da so zbežali iz sobe. Grozovitosti, nasilnosti in zlobo nacizma so spremljale demonske sile.

Pred nekaj časa je napisal o tem problemu — delovanju demonskih sil — zanimivo knjigo ameriški profesor msgr. Sheen. Med drugim je napisal tele zanimivosti: "Nova doba, v katero vstopamo, je verska doba človeške zgodovine . . . Od zdaj ne bo več bojev za kolonije, za narodne pravice, temveč za duše. Odslej se bodo ljudje delili v dvoje ver, v vero Boga-človeka in v vero človeka-boga; v vero Boga, ki je postal človek in v vero človeka, ki se je naredil za Boga; v brate v Kristusu in v ljudi, ki se družijo v znamenju Antikrista."

Nato je pa opisal Antikrista: "Antikrist ne bo nosil tega imena, ker bi sicer ljudje ne drveli za njim. Nosil ne bo ne rdeče kravate in ne bo pljuval žvepla, nosil ne bo ne puščice in ne zavitega repa kakor Mefisto v "Faustu". Ravno ta maska bo hudiču pomagala in vzbudila v človeku vero da ga ni. Hudič ve zelo natančno, da ni nikdar tako močan, kakor takrat, ko ljudje ne verjamejo v njegovo bivanje.

V svetem pismu ne najdemo nikjer potrdila o ljudskih bajkah, ki rišejo vraka kot norca, ki je oblečen kot "rdečnik". Tam je opisan kot iz neba padli angel in knez tega sveta in ki ima nalogo, da nam natvezi: "Drugega sveta ni!" Hudičeva logika je preprosta: Ako ni nebes, tudi ni pekla; če ni pekla, ni greha; če ni greha, ni sodnika; če ni sodišča, je zlo dobro in dobro zlo.

Razen tega nam je Gospod povedal, da mu je hudobni duh tako podoben, da more celo izvoljene premotiti. Zato bo nastopil kot velik človeški priatelj in govoril o miru, bogastvu in izobilju, da človek ne bo videl sredstev, ki naj nas vodijo k oBgu, temveč samo svoj lastni cilj.

Vzbudil bo vero v astrologijo, da ne bo več volja odgovorna za grehe, temveč zvezde; poskusil bo odstraniti krivdo s sveta tako, da jo bo označil kot zatrto spolnost in bo pripravil ljudi do tega, da bodo zardeli, če so ljudje o njih poreko, da niso širokogrudni in svobodoljubni. Razšili bo laž, da ljudje ne morejo postati boljši, dokler ni družba boljša. In tako bo vzbujal samoljubje, ki je olje za bližnjo revolucijo. Pospeševal bo znanost, a le zato, da pomaga tvorcem orožja, ki uporabljajo znanost za to da bližnjega uničujejo. Govoril bo celo o Kristusu in besedičil, da je bil največji človek, ki je kdaj živel. Pri vsej dozdevni ljubezni do človeštva in vsem besedičenju o svobodi in enakopravnosti, bo hrani veliko tajnost, tajnost, da ne veruje v Boga. Ravno s tem, da bo njegova vera bratstvo brez božjega očetovstva, se mu bo posrečilo premotiti izvoljene . . . Ustanovil bo proticerkev, ki bo spakedranka Cerkve, ker je hudobni duh opica Vsemogočnega."

Sheen je opisal Antikrista in njegovo delovanje kakor veliki in globoki ruski filozof Vladimir Solovjev v svojem videnju o poslednjih časih in angleški pisatelj Bergson v svojem romanu "Prihod Antikrista". Oba sta prestopila v katoliško Cerkev in v njej našla ono široko modroslovno podlago, ki jima je dala pravilno in zdravo sodbo o vseh življenskih problemih.

Msgr. Sheen je končal svojo razpravo s pozivom: "Judje, protestanti in katoličani morajo delati skupno proti skupnemu Sovražniku." Da, bratsko in odločno morajo delati vsi resnično verni ljudje proti nevernemu Antikristu, če hočejo doseči uspehe v strašni borbi za verske in kulturne svetinske demokratskega sveta.

Zdaj se pa odloči za Kristusa ali Antikrista in vedi, da ni mogoča ta dvojna odločitev obenem: Na tem svetu bom služil Antikristu, v večnosti pa hocem biti Kristusov.

PREKMURJE bo dobilo mnogo delavne zemlje, če bodo napovedani načrti izpeljani. Gre za regulacijo Mure in Ledave, s čimer nameravajo preprečiti poplave. Letos so Ledava, črnski in Kobilski potok prelavili 7000 ha zemlje. Vzporedno z regulacijo se bo izvršilo tudi osuševanje zamočvirjenega sveta, tako n. pr. v Ivanjicah, Črensovcih, Hotizi, Kotu, Gaberju in obeh Polanah. Tu raste trstika in črna jelša na prosternih zamočvirjenih tleh.

† **ALBERT SIRK.** Znameniti slikar iz Svetega Križa pri Trstu je umrl v Celju 12. nov. letos star 80 let. Več let

je bil profesor slikanja v Svetem Lenartu v Slov. Goricah. Pozneje je bil v Celju, kjer ga je zatekla vojska in je bil z družino pregnan v Srbijo.

TRŽAŠKI IGRALCI V LJUBLJANI in po drugih slovenskih krajeh so pokazali da v Trstu slovenski oder še ni umrl.

POSTOJNA. 55.000 izletnikov je obiskalo postojnsko jamo letos. Bili so pa večinoma le jugoslovanski gostje. Iz tujine je le sem pa tja kaka delegacija stopila notri, ko je slučajno šla skozi Postojno. Obnovljena je že električna železnica v Jami.

PROMESAS ENGANOSAS

CAPITULO VI

COMUNISMO ES MATERIALISMO

1. Tiene su doctrina.
2. Es materialismo.
3. Es la inversión del idealismo de Hegel.
4. Su carácter dialéctico.
5. Contradicción con el cristianismo.
6. El materialismo histórico es contradictorio en sí mismo.

1. TIENE SU DOCTRINA.

Ya hemos visto que el comunismo quiere ser un movimiento para establecer su propio sistema económico-social. Su concepto se basa en un fundamento propio sobre el cual quiere establecer la estructura universal de la vida. Imitando el cristianismo, que tiene un concepto completo para la universalidad de los asuntos humanos, quiere también estructurar su sistema completo para explicar y establecer el origen, modo y objeto de la existencia humana.

De su base filosófica deduce la explicación de la propiedad, trabajo, producción, y relaciones sociales, lo mismo que la organización de la economía, sociedad y política. Tiene su base, igual que el cristianismo, su moral y dogma, que determinan las leyes para la sociedad y el individuo. Tan es así, que considera su doctrina como una especie de revelación y la cuida con sumo celo. En esa doctrina forman a sus dirigentes escrupulosamente y se empeñan admirablemente para imbuir con ella a todos sus correligionarios. Todos deben estar compenetrados de la teoría comunista, pues la actuación comunista debe emanar de su base teórica en sus detalles más mínimos.

Hemos de tener en cuenta que la doctrina comunista no se limita a una explicación filosófica de la vida y problemas sociales, sino que los relaciona esencialmente con la revolución que considera como síntesis de toda existencia, de la cual toma formas la historia. El fondo mismo de la vida es la lucha incansable de la cual nace la evolución de todo lo demás. Esa misma evolución debe acelerarse con empeño sistemático y tesónero hasta provocar la revolución. Es deber absoluto de cada comunista verdadero, no quedar como impasible espectador, sino ser actor celoso en los preparativos de la revolución proletaria como punto de partida de la realización del grandioso plan comunista que conseguirá el paraíso en la tierra. Sólo empeñándose con todo ardor, cumple el activo comunista su misión.

Así se nos explica el fanatismo de los comunistas en su propaganda y actuación. Así comprendemos también el ardor y furor de las purgas internas, con las cuales se elimina a los sospechosos y a aquellos que quieren introducir alguna modificación en la doctrina auténtica. Se trata de conservarla pura. Los oportunistas, los comodones, los aprovechadores son los enemigos más peligrosos del comunismo, por eso se les liquida hasta con mayor crueldad que a los mismos enemigos externos declarados. Bien ilustrativa en este sentido es la lucha fanática de Lenin contra aquellos que según su opinión tomaron el deber comunista demasiado a la ligera. Todo el mundo quedó horrorizado con las purgas que realizó Stalin en los años anteriores a la gran guerra.

2. EL COMUNISMO ES MATERIALISMO.

Los fundadores de la doctrina son Marx y Engels. Lenin continuó desarrollando la doctrina de ellos y la

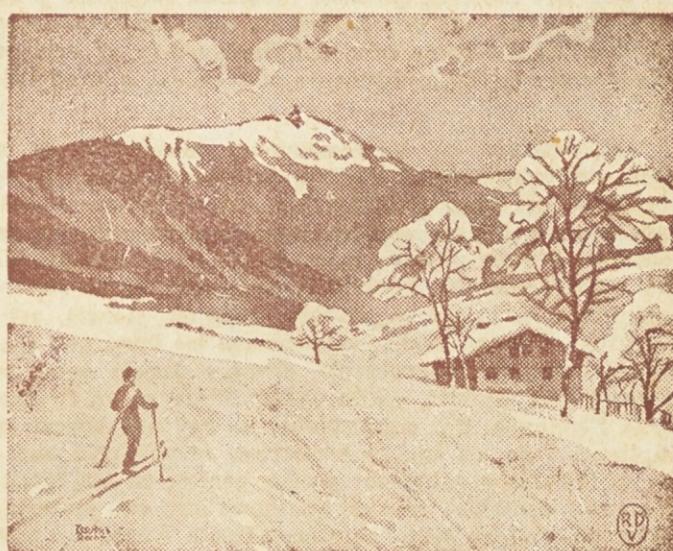
puso en práctica. Pero como hubo otros, que querían darle distinta aplicación práctica, entre ellos Trotsky, se produjeron graves choques, de los cuales salió triunfante Lenin y luego Stalin. No obstante el principio de la ortodoxia ciega y absoluta se practica también la norma de la adaptación a las circunstancias, pero tan sólo transitoriamente, cuando se trata de conquistas.

Pero en su esencia el comunismo es materialismo absoluto. Según él hay una sola realidad: LA MATERIA CIEGA CON SUS FUERZAS MISTERIOSAS. La actuación de ella produce plantas, animales, hombres, estrellas . . . El espíritu no es tampoco otra cosa que una manifestación de la materia.

Pero cabe destacar que el materialismo comunista no es idéntico con el epicureísmo, cuya tendencia es el goce ilimitado material y sensual. Por cierto que el comunismo no deja de aprovechar los deseos perversos del hombre carnal cuando se trata de conquistar masas moralmente corrompidas. Pero lo mismo hacen también los adversarios de él pisoteando la moral cristiana. En realidad ese punto no es esencial en la doctrina comunista. El objeto primordial no es el máximo de los goces materiales sino la creación de un nuevo orden social, el paraíso comunista, en el cual tendrán todos los proletarios acceso a todos los bienes materiales, morales y culturales. Si consideramos el objeto final de su teoría no aparece tan asqueroso como el materialismo grosero del placer. Pero falla en su base filosófica porque desconoce la espiritualidad, niega la moral absoluta, quita al hombre la personalidad, reniega de la eternidad, y elimina todos los sentimientos y afectos.

3. ES LA INVERSIÓN DEL IDEALISMO DE HEGEL.

Para comprender el marxismo hay que conocer el idealismo de Hegel (1770-1831) que fué un filósofo alemán, Marx (1818-1883) y Engels (1820-1895) quedaron fascinados por la filosofía de Hegel. Según él, todas las cosas existentes, o mejor, lo que nos rodea aparentemente, no existe realmente tal como lo percibimos, sino que es tan solo un reflejo de la idea, de lo espiritual, que tiene existencia absoluta. Para Hegel lo principal es la idea. Marx y Engels invirtieron la teoría de Hegel. Para ellos es lo primero la materia; el pensamiento, la idea, la conciencia, son productos superiores en la evolución de la materia. No hay, según ellos, al principio ningún espíritu creador, sino que es la ma-

Un panorama de Navidad en Eslovenia.

Božična slika iz Slovenije.

teria que existe de sí misma y por sí misma. De modo que sostienen instante el reverso de lo que opina Hegel. Para Marx el espíritu es tan solo función del cerebro, es producto de la materia. Ningún fenómeno espiritual o idea tiene propia existencia sino que dependen esencialmente de la materia. La inteligencia se produce cuando la materia es suficientemente organizada para tal función. Concretando el pensamiento del materialismo marxista lo ilustramos con este ejemplo: Si nudiéramos construir el cerebro en tales y tales condiciones y con todos los detalles físicos tendríamos con eso ya fabricado también el correspondiente pensamiento. El espíritu no tiene existencia independiente sino que es tan sólo como el sonido de la cuerda. Toda la vida espiritual y obras de la inteligencia no son otra cosa que movimiento de la materia. El alma no existe.

El materialismo comunista considera que la materia no es inactiva sino que por su fuerza inmanente actúa incesantemente por su fuerza propia, sin ningún resorte de fuera, ya que tiene su principio vital esencialmente en sí misma. A esta materia, dice Lenin, puede nacer el hombre observarla y estudiarla en todos los fenómenos y con eso sólo puede completar el conocimiento de toda la realidad, ya que fuera de ella no hay nada: ni alma, ni ángel, ni demonio, ni Dios, ni cielo, ni infierno. A esa evolución de la materia debe el comunista consciente contribuir con su máxima actuación posible, para acelerar la revolución y en esta forma acortar la distancia que separa el mundo del punto final de la evolución, que será el paraíso comunista en el universo. Cuanto mayor sea la conciencia de clase proletaria, cuanto más intensa la actuación del proletariado, tanto más pronto será realidad el aspirado paraíso.

Profesión manifiesta del materialismo exigía Lenin como cosa absoluta de todos sus correligionarios, pues toda la doctrina es de una sola pieza, no tiene varias componentes. No se puede vacilar en ningún punto, ni hay componentes de la doctrina. Vacilar en cualquier punto es recaer en la mentira burguesa reaccionaria y alejarse de la verdad, que es una sola, la proletaria. (Lenin, Preparación a la revolución). El ateísmo absoluto es la consecuencia evidente de tal filosofía. Para ella Dios no existe, sino sólo materia.

La totalidad de los fenómenos y manifestaciones de la vida son exteriorizaciones de las actividades de la materia. Entre ellas la fundamental es la vida económica. Los factores morales, jurídicos, religiosos y de costumbres son solo una especie de superestructura que varía según los postulados del fundamento, el cual se transforma con las condiciones económicas y productivas.

El conjunto de las condiciones económicas es la base que estructura el edificio jurídico y social de la sociedad. Las ideas políticas, sociales, religiosas y culturales se modifican con los cambios producidos en la materia. A cada paso de la evolución en la materia sigue imperiosamente también la evolución en la superestructura de la moral, derecho, religión, ciencia, arte y cultura. Pueden hasta determinarse las leyes que trazan el curso de la evolución, siempre pareja entre la materia y el espíritu, según enseña Marx en su Crítica de la Economía. Por consiguiente no hay que buscar la explicación de los hechos históricos, económicos, sociales, culturales y religiosos en los genios, en las intuiciones y doctrinas sino en las modificaciones materiales y económicas de la correspondiente época. Lo que importa no es la filosofía sino la economía, según explica Engels en "La revolución de ciencia de Eugen Dühring".

4. SU CARÁCTER DIALECTICO.

El materialismo comunista es pues esencialmente dinámico, sujeto a una evolución continua. Sus modificaciones hallan explicación en el sistema idealista de Hegel, según Marx y Engels. Para Hegel se abren las ideas paso por el camino dialéctico. Cada idea tiene que realizar tres pasos, hasta adquirir su plenitud: tesis, antítesis y síntesis. En la tesis se pone el concepto, por ejemplo: "Yo". En la antítesis se le opone todo lo que existe fuera de dicho concepto. Al "yo" se opone pues todo lo que "no es yo". En la síntesis finalmente se establece la relación entre esos dos conceptos opuestos. Así resalta la importancia del "yo" como superior a la materia. A pesar de la evidencia de que esta filosofía es algo absolutamente arbitrario, por lo cual ha sido burlada por todos los pensadores contemporáneos, la adoptó Marx, en cuanto le pareció servible.

Para fundamentar su teoría de la evolución continua de la vida económica, necesitaba también él de la tesis, antítesis y síntesis. Según esa dialéctica las leyes de la producción capitalista a través de la evolución deben chocar con su oposición. El punto medio de la evolución dialéctica es la propiedad particular. He aquí el ejemplo: Primeramente todo fué propiedad común (primer período del comunismo). Pero la situación económica ocasionó el reparto de la tierra, con lo que se formó la antítesis del comunismo: la propiedad (edad de la propiedad particular). Esta situación no tardó en producir tiranías, pues pronto cayeron algunos en la esclavitud de otros que se aprovechan del trabajo ajeno. Esta tiranía va creciendo hasta provocar la revolución del proletariado que luego restablecerá la propiedad comunista en el grado superior de la posesión colectiva de todos los recursos productivos y en la organización perfecta que ya no exigirá mucho trabajo de nadie para brindar a todos completa abundancia. He aquí el paraíso comunista que es "la síntesis", la fase final de la dialéctica materialista (el paraíso comunista, punto final).

El materialismo dialéctico no admite pues un mundo creado y gobernado por leyes eternas, ni finalidad radicada en la voluntad divina. Dios allí no tiene lugar; tampoco cabe ninguna moral ni derecho humano. Lenin no se torturaba, ni se planteaba la pregunta: de donde vienen los contrastes que empujan a la evolución siguiente. Le bastaba la posición arbitraria del "progreso". El progreso continuo es el postulado absoluto de la fe comunista. Los creyentes comunistas no piden ninguna prueba ni demostración para esa creencia. Ciegamente lo creen. Insensato les parece creer en la revelación cristiana, demostrada con tantos milagros y tan bien explicada por la filosofía sana; pero creer en la construcción arbitraria del materialismo dialéctico no les parece degradante para la inteligencia humana. Al fin, no nos extraña, porque siempre, cuando el hombre saca del trono a Dios, no puede quedar sin fabricarse ídolos con los cuales llenar el vacío producido en su corazón, que no puede latir sin alguna especie de creencia.

5. EL MATERIALISMO CONTRADICE AL CRISTIANISMO

Debemos de explicar todavía mejor el materialismo comunista. No es materialismo afirmar que existe la materia independiente de nuestra conciencia. Tampoco es materialismo el decir que el pensamiento necesita del cerebro como instrumento, ya que nadie niega la relación entre la estructura cerebral y el pensamiento. Las

fallas del cerebro producen irregularidades en la función y hasta en la lógica. También admitimos la gran influencia que tiene la situación económica sobre el modo de pensar y ver las cosas. Estas relaciones son evidentes.

Erróneo empero es afirmar que el pensamiento es exclusivamente producto y consecuencia de causas fisiológicas del cerebro; como si la inteligencia fuese una secreción de la membrana cerebral. Esto es lo que sostienen los materialistas y no pueden hacer otra cosa, ya que no admiten otro principio que la materia. Pero el hecho de la inteligencia humana, mediante la cual el hombre se adueña de la materia y sujeta las bestias y fuerzas mecánicas, incomparablemente mayores que su fuerza física, demuestra la superioridad del espíritu sobre la materia. Este hecho obliga inevitablemente a reconocer la existencia del principio superior a la materia que es el espíritu. La indagación ulterior lleva más allá todavía, hasta la causa prima de todo lo existente.

Qué trabajo tan estéril el buscar explicación de las cosas por el camino materialista. Todas las leyes de la evolución ostentan más pruebas para la degeneración que para el progreso. ¡Cuánta industria debe emplear el hombre para conseguir resultados progresivos en la reproducción de los animales y las plantas! Bien estúpido es afirmar que el progreso, que no existe en la naturaleza en general, existe como un resorte mágico en la evolución económico-social. ¿Acaso será para dar gusto a un teórico caprichoso?

Admitir sólo materia y negar las verdades y el espíritu es una contradicción. La verdad existe independiente de la materia. La justicia, la moral y la rectitud son postulados absolutos en toda mentalidad sana a la cual no han trastornado las pasiones, degradándolo del pedestal de la dignidad humana al nivel de la bestia que solo atiende sus tendencias animales. Aunque admitamos la idea de la evolución para el hombre, cosa que carece de argumento, nos hallamos en un punto en que la materia resulta absolutamente insuficiente; ¿cómo podría ella producir la inteligencia, que al hombre tanto eleva sobre toda materia? Evidente es que la inteligencia tiene primacía sobre la materia y no puede pues ser su producto.

6. EL MATERIALISMO HISTORICO SE CONTRADICE A SI MISMO.

Según él todas las ideas son reflejo de las condiciones económicas de su época. Todo es relativo y tiene

† FRANC RUSIJAN, doma iz Gonjač pri Kojskem, je 11 dec. po kratki bolezni nepričakovano zaspal za vedno in bil položen k večnemu počitku na čakariti. Za njim žaluje žena Marija in hčeri, Daniela in Flora.

ŠENT LOVRENC PRI PTUJU. 27/9 so bili pokopani Anton Marčekov, Franc Zajšek in še eden iz vasi Apače. Kake smrti so umrli, pa ni mogoče pisati.

V La Rioja je 25. okt. zaspala v Gospodu

† Justina Šinkovec, por. Gaal, doma iz Ljubljane in znane Šinkovčeve družine, poznana tudi kot Agnolova Julka. Bolehalo je že dalje časa na jetrib in na srcu in je v zvezi z drugimi boleznjimi vse to povzročilo njen smrt.

Zapušča tukaj moža in več sorodnikov v Evropi. Mož je radiolog v bolnici v Riohi.

VINSKA RAZSTAVA V KOMNU NA KRASU. 13/7. je bila v Komnu I. vinski razstava, prišlo je okrog 5000 udeležencev s Krasa, Vipave, Trsta in Gorice.

Razstavljale so vasi: Komen, Volčji grad, Preserje, Sveti, Gabrovica, Ivanjščak, Škrbina, Pliskovica, Dutovlje, Koprična, Tomaj, Šepulje, Skopo, Dobrav-

V Planini pri Vipavi je požela božja dekla v enem tednu kar dva tana ene družine.

10. okt. je od prehlada umrl

† Anton Terbižan, star 51 let.

Pet dni preje pa po daljšem bolehanju umrl sin

† Silvester Terbižan, star 21 let.

Tudi 1943. 1. je doživelva družina podoben udarec z zgubo v enem mesecu dveh dragih: očeta in sina Jožeta.

Tukaj žalujejo za rajnimi dva brata in strica.

Maša za rajne bo pri sv. Rozi 1. januarja ob 12 uri.

valor solo para su época. La verdad absoluta, inmutable, no existe. Las religiones y los sistemas filosóficos sucumben a la misma suerte. Pero nos arretemos a preguntar: "¿Y la teoría marxista, su materialismo histórico, no ha de sujetarse a la misma regla? ¿Acaso no nació esta idea en el siglo XIX acondicionada por la situación especial económica y ha de tener también sólo valor relativo? Con qué derecho atribuir a éste invento de un cerebro, valor absoluto y definitivo.

Aquí el materialismo comunista enmudece. Su filosofía falla llanaciente. O es todo relativo y le toca lo mismo al materialismo dialéctico, o existen verdades. Y si existe alguna, que obra en favor del proletariado, ¿no tiene igual derecho de existir también lo que favorece a la burguesía? Ya no hay más remedio que admitir la existencia de la verdad, de la moral, de la ley eterna. Medido con la lógica consecuente se resquebraja todo el sistema del materialismo dialéctico.

¡Todos los genios anteriores a Marx han sido entonces unos imbéciles! ¡El fué el primero y el único que atinó con la verdad, pues todos los anteriores tanteaban por las tinieblas, ya que todas las ideas, pensamientos, grandezas, religiones, sistemas filosóficos, anteriores a Marx y posteriores a él, no son más que "superestructuras" sobre el orden económico! ¡Solo Marx ha tenido la sublime revelación de descubrir la verdad, que es la única real! ¡El descubrió la redención no sólo del proletariado sino de la humanidad!... ¡Quién no ve la locura de afirmar un disparate semejante! Si tiene valor absoluto la teoría de Marx, entonces existen valores absolutos, que no son reflejos accidentales de las condiciones económicas, entonces han de admitirse también verdad, moral, justicia y muchas cosas más. Pero si todo lo demás es una cosa accidental, con qué derecho pretende el marxismo una situación privilegiada? Así se derrumba en sus bases.

He aquí la razón por la cual el comunismo no admite ninguna crítica sino que liquida implacablemente a todos los que no le prestan fe ciega, sorda y muda. Por eso se enfurece tanto contra los críticos y pensadores que tratan de afuera de quitarle el místico disfraz para mostrarlo al público en la desnudez, pobreza y brutalidad que lo caracterizan y que lo dejarán marcado en la historia del siglo XX como la mayor vergüenza y degradación de la dignidad humana en nuestra época. Por eso mismo ahoga en sangre a aquellos que se atrevan a criticarlo desde adentro.

Ije, Žirje, Kobdilj, Hruševica, Tupelše, Kobjeglava, Temnica, Gorjansko, Zgonik, Saleš, Bajta, Praprotni, Šempolaj, Kromberg, Dornberg, Zalošče, Rihemberk, Brje Vip., Preserje Vip., Sv. Martin in Spodnja Branica.

Posebna ocenjevalna komisija je ocenjevala razstavljeni vzorce. Razstavljenih je bilo skupno 111 vzorcev, 57 za črna in 54 za bela vina.

Sporočamo javnosti, da je že pred časom mirno v Gospodu zapsala

† Marija Vidic roj. Mugerli stara 80 let.

Pred 10 leti je prišla iz Evrope in preživelova svoja zadnja leta med svojci v Muñizu FCP. Na dan smrti je bila pri sv. obhajilu. Čutila se je nekaj slabo. Srečno je prišla domov in pol ure pozneje mirno umrla. Za rajno materjo žalujejo tukaj Anton, Ivan in Pepeca por. Ivančič. V Evropi, v Mar. Celju nad Kanalom pa Marija por. Znidarsič in njihove družine.

V DNEH GROZOTE

Piše Nace Hladnik

STRAHOVANJE NA DEŽELI.

Podobno kot v Ljubljani so se komunisti obnesli tudi na deželi. Vse povsod so organizirali Osvobodilne odbore, ki so bili prisiljeni delati to, kar so jim ukazali iz gozda. Da se jim ne bi kdo uprl, za to so že znali poskrbeti.

Toda preprosti kmečki ljudje so sprevideli kaj je OF prej kot vsi drugi stanovi. Slovenski kmečki človek je zнал vedno odkrito povedati to, kar misli. Tako je prišel tudi zdaj na dan z besedo, ki je bila sad njegovega spoznanja. To kar je povedal, pa ni bilo všeč Osvobodilni Fronti.

In kaj je povedal drugega kot to, da se borba še ne izplača, ker je prezgodaj, ker niso bili Nemci še na nobeni fronti vrženi nazaj. To je spoznal in povedal po svojem lastnem spoznanju.

Komunisti pa so morali na tihem priznati, da ljudstvo veliko bolj posluša te modre, neizobražene a izkušene kmečke očance, kot pa razno jaro gospodo, ki se je navduševala za OF. Znašli so se pred odločitvijo: ali pustiti, da ljudje, ki pametno mislijo, smejo tudi javno govoriti in tako odvračati ludi od OF in tako zgubiti oporo pri narodu, ali pa najti lep način in se vseh, ki bi utegnili kaj škodovati, enostavno znebiti, na ta ali oni način.

Pobiti jih, bi bila tvegana reč, ker ljudje na deželi še niso bili navajeni na kri.

Spet so jim prišle na pomoč, njih zveste sodelavke, ženske, ki so se vlačile z laškimi oficirji. Vsak način se jim je zdel dober, samo da bi se znebili ljudi, ki niso mislili po njihovo, ali pa jih vsaj prisilili, da bi umolknili. Mudilo se jim je, ker so zaslutili, da se bodo nekega dne vsi njih nasprotniki odločili in se postavili v bran. Tedaj je imela komunistična stranka poslednjo priliko, da odneha in se odloči za čakanje, kot se je odločila večina slovenskega naroda. Tedaj bi protikomunisti še mogli pozabiti vsa njih nasilia in prevare in tudi atentate, ki so jih naredili v Ljubljani. Toda krvočni komunist tega ni hotel, in tako je nastala reka prelite krvi med enim in drugimi tako široka, da čez njo ni bil mogoč noben most do zbližanja več. In rod, ki je krvavel tega ne bo pozabil.

Po vseh slovenskih vaseh je bila zgodba vribližno enaka. Bil je mož, dober in pameten gospodar. Vsa vas ga je hodila spraševat za nasvet. Po njem so se ravnali, kdaj začeti s košnjo in žetvijo; njega so hodili spraševat, kaj naj posade; ponj so šli, če je obolel vol v hlevu. Če so imeli sitnih opravkov pri gospodi, kar nanj so se obrnili, da jim da nasvet, kaj in kako. Tudi zdaj, ko so se britihotapili v vas komunistični agitatorji s propagando za OF, se je obrnil narod tja kjer je dobil nasvet, kadarkoli ga je potreboval. Pošteni možak, ki ga je poslušala vsa fara, je dal nasvet, ki se mu je zdel pameten po dolgem preudarjanju:

"Počakajmo, ljudje", je rekel, in potrprimo. Prišel bo čas, ko se bo vse lepo razpletlo. Kdor je pameten ne gre krompirja kopat iz zemlje teden dni potem, ko ga je posadil, ampak čaka da dozori, čeprav je to šele jeseni."

ŠEL JE NA DOLENJSKO...

Neko noč pa je pobutalo na vežna vrata. Nekdo od zunaj je zahteval naj takoj odpro. Odprli so im. Vstopilo je kakih deset mož, partizanov, ki so zahtevali, da mora iti gospodar takoj z njimi, ker ga nujno potrebuje njih komandnt, zaradi neke silno važne zadeve. Gospodar ni nič hudega slutil in jim je vdano sledil kot jagnje. Vrnil se pa ni.

Drugi dan je šla žena spraševat ljudi, o katerih je

vedela, da imajo zveze z OF, naj ji povedó, kaj je z njenim možem. Vsi so jo potolažili, naj bo brez skrbi, da se bo njen mož kmalu vrnil. Šel je le nekam na Dolenjsko, kamor ga je poslala OF. Če so nekoga na tak način odpeljali na Dolejskem, pa so svojeem rekli, da je šel na Primorsko in sicer po naročilu OF.

V resnici pa se je zgodilo tako:

Moža je patrola odvedla v gozd na partizansko komando. Tam so ga privezali k drevesu in mučili in pretepal vso noč. Dolžili so ga, da je imel zveze z okupatorjem, da je organiziral belo gardo. Če vam bom pripovedoval, da so mu pulili nohte, smodili kožo, izbijali zobe in rezali ušesa, vem, da tega ne bo hotel nihče verjeti. Me je že prehitela komunistična propaganda, ki vam je dopovedala, da so taka grozodejstva počeli le belogardisti. Komunisti, bi v svoji človekoljubnosti kvečjemu koga žegečali, da bi od smeha počil.

Na žalost pa se je vse to godilo in slekjoprej bo to spoznalo vsako še tako zakrknjeno človeško srce doma ali v tujini. Pa če bi vsega naštetega ne počeli, ali ni dovolj zločinsko že samo odvesti družini očeta sredi noči in ga ubiti. družini pa lagati, da se mu dobro godi nekje na Dolenjskem?

Še celo to so prisilili ubogega moža, da je napisal domov ženi pismo da se mu dobro godi, da ničesar ne potrebuje in da naj lepo v miru doma dela in gospodarijo, dokler se ne povrne.

Ko je žena brala pismo, njenega moža že ni bilo več med živimi. Vsega skaženega od muk so pobili s puškinimi kopiti kot žival in še napold živega zakopali v plitev grob, ki si ga je nesrečnež moral še poprej sam izkopati. Nekatere pa so zasuli še čisto pri zavesti. To moremo skleati iz združniških preiskov pozneje izkopanih žrtev komunističnega grozodejstva, ki so za nekatere ugotovili smrt zaradi zadušitve pod zemljo, ker niso ugotovili na vsem telesu nobene take rane, ki bi bila smrtonosna sama po sebi. Če kdo ne verjame, mu lahko tudi s slikami postrežemo, če se kdo za svoje spanje ne boji.

Komunisti so mislili na ta način pospraviti vse svoje nasprotnike. Ljudje bi počasi pozabili, da so odpeljali to noč tega to noč onega. In tedaj, ko bi pozabili, lahko zvedo, kakašna je bila resnična usoda odpeljanih.

Bilo pa je med partizani v gozdu nekaj takih, ki so imeli še toliko poštenja v sebi, da se jim je tako početje zagabilo. Ti so na skrivaj sporočili svojeem, kaj se je z odpeljanim zgodilo. Tako se je razvedelo naprej, kot pa so partizani želeti. Prav isti čas so ljudje že tudi naleteli na sveže grobove v samotnih gozdnih krajih, kamor je človek le malokdaj stopil. Kopali so iz radovednosti in našli trupla onih, ki so še nedavno "bisali iz Dolenjskega", da se jim dobro godi in da jim ničesar ne manjka.

OFti je bilo nekoliko nerodno, ko je prišlo na dan, kaj so storili, pa so se brž znašli. Njihovi terenci so že razglasili na vseh koncih in krajih, da tistih, ki so bili ubiti ni pobila OF ampak belogardstii, ki so se vtihotili v OF, da bi z raznimi poboji in drugimi zverstvi, spravili OF na slab glas.

Kar so hoteli, to so dosegli. Narod res ni več hotel verjeti v nedolžnost komunistov, toda nihče se ni upal več izreči besedice, če ga je kdo kaj vprašal zaradi OF. Vsi pametni in izkušeni ljudje so umolknili, ker so zatrepetali, da bo neke noči potrkala na vrata partizanska patrola in jih odvedla v smrt.

Pa še na drug način so se znebili svojih nasprotnikov na deželi.

Meseca junija 1942 je prišel Mussolini v Gorico in takoj nato se je začela borba laške vojske da očisti gozdove, kjer se skriva komunistična vojska. Tako je ukazal Mussolini, laška vojska pa si je tolmačila po svoje,

Kdo bi hodil v gozd, kdo bi se spuščal v borbo. Tega so se držali laški oficirji, ki so imeli pod komando Ljubljansko pokrajino.

Toda Mussolini je dal povelje in treba je bilo pokazati uspeh. S komunistično stranko v gozdu so že imeli zveze, ki se jih ni dalo kar tako prelomiti. Treba je bilo izvesti vse tako, da bo za Lahe in za komuniste prav.

POSLUŠAJTE KAKO SO TO IZVEDLI.

15. julija 1942 je bilo javno razglašeno obsedno stanje. Ustavljen je bil ves promet; iz kraja v kraj je smel le, kdor je imel posebno zaupanje pri Lahih. Laška vojska pa je pripravljala veliko vojaško ofenzivo, da očisti gozdove. Komunisti so bili o vsakem pohodu že naprej obveščeni in so se umaknili iz kraja, kamor je bil pohod namenjen. Tudi ljudje, ki so bili njih mišljenja so bili obveščeni, da so se še pravočasno umaknili v gozd. Med Lahim in komunisti je bilo domenjeno, da Lahi nikdar ne bodo šli v gozd, ampak iskali komuniste le po vaseh. Komunisti so to dobro razumeli in so vselej pravočasno umaknili svoje ljudi. Ko so Lahi pridrli v vas, so našli samo protikomunistično misleče ljudi. Zgnali so te ljudi skupaj in odpeljali vse možke od 16—45 leta s seboj in jih poslali v koneentracijsko taborišče na Rab ali v oGnars. Med potjo je nanje pljuvalo laško ljudstvo in zahtevalo smrt razbojnikov, ki se upajo boriti proti zmagoslavni italijanski vojski. Komunisti doma pa so si meli roke, ker so se na ta način znebili številnih nasprotnikov.

To je bilo od kraja. Malo nato, pa Lahi že niso več pošiljali v internacijo, ker so razni papeški odposlanec protestirali proti postopanju laške vojske v slovenskih krajih in o surovem postopanju do interniranec v taboriščih, ki so v truhah umirali od lakote in bolezni. Ker mrtvi ne morejo več govoriti, so Lahi odslej rajši zgnali vse možke sredi vasi in jih postrelili, vas pa požgali. Vsa Loška dolina in Bloška planota ter Suha krajina in ostali deli Slovenske zemlje bodo še stoletja pričeli o tem groznom početju.

Zakaj so Lahi to storili? Zakaj so pogore' z golj vasi, ki so bile najbolj proti komunistom? Zakaj je bilo pobitih največ možkih brez krivde in sodbe tam, kjer so bili najmanj za partizane? Saj so vendar razglasili borbo proti partizanom, ne pa proti protikomunistom, ki so so jih komunisti razglasili, da so okupatorjevi hlapci! Kateri okupator pa je še pobijal svoje pomagače?

Zato je bilo tako, ker so se tako lepo ujemali laški in komunistični načrti. Komunisti so imeli načrt pospraviti svoje nasprotnike, Lahi pa vse Slovence od kraja in so se spravili na tistega, ki so ga lažje dosegli. Svojemu glavnemu poveljstvu v Rim pa so sporočili, da je v borbi padlo toliko in toliko partizanov, toliko in toliko je bilo zajetih ali na begu ustreljenih. Dobili so pohvalo za hrabro zadržanje in uspešno borbo proti partizanom po gozdovih Slovenije, čeprav laška vojska ni nikdar stopila v slovenski gozd.

Tisti čas, to je bilo poleti 1942, niso bila naša življenja hruševega repa vredna. Kdor ni bil ne s komunisti ne z Lahim dober, ga je za vsakim vogalom čakala smrt! S komunisti nismo mogli iti, ker smo spoznali njih zločinsko naravo in načrte, z okupatorjem pa še manj. Po noči ali podnevi je bilo vseeno. Ko se je naredila noč sem trepetal kdaj pridejo komunisti pome in me zalotijo, preden sem zlezel v svoje skrivališče. Ko pa se je naredil dan sem že pričakoval, da vsak čas pridejo Lahim in me odpeljejo. K sreči so Lahim na svojih bojnih pohodih hodili vedno po cesti in gnali velik vrišč, tako, da sem se še lahko pravočasno zatekel v gozd za hišo in tam prečepel dan v grmovju.

Tako smo se skrivali pred enim in pred drugim vsi fantje, ki nismo hoteli iti s komunisti. Pod zaščito v utrjene laške posadke po večjih vaseh pa se tudi nismo

hoteli zateči. Vsako noč so koga izmed nas staknili komunisti in izginil je za vedno. Vsak dan so koga prese netili Lahim in ga odpeljali. V skrivališču, v kupu sena, že ni bilo več varno, ker so pričeli požigati in marsikdo je zgorel živ v skrivališču, ali pa ves opečen padel svojemu preganjalecu v roke. Vsak dan je bilo treba menjati skrivališče. Nekoč sem spal celo na pokopalnišču v mrtvašnici, pa me ni bilo nič strah, ker sem se bolj bal komunistov kot pa duhov rajnih, ki se zbudijo onolnoci.

Fantje na deželi smo bili popolnoma prepričeni saj mi sebi. Ni ga bilo, ki bi nam nasvetoval, kaj boljšega kot nejunaško skrivanje. Če sem šel do farne cerkve, je bila tam laška posadka, ki sem se je oddaleč ognil. V Ljubljano se ni dalo iti, da bi tam povprašal koga kako in kaj. Kako je bolelo krepkega slovenskega fantje, ki je videl preganjane svoje drage, ki je videl rotati premoženje svojih staršev in gledal pogorišče domače hiše, pa ni mogel braniti vsega tega, ker niti samega sebe ni mogel braniti.

Vsi smo čutili, da tako ne more iti več dolgo, nismo pa si mogli predstavljati, kakšna bo rešitev iz te stiske. Imeli smo skrito orožje in bi prav lako ponoči priplazili v partizansko taborišče in pobili vse do zadnjega, pa nismo hoteli prelivati slovenske krvi. Toda koliko gorja bi prihranili slovenskemu narodu, ko bi to

POGRABILI SMO ZA OROŽJE.

Kdor je kdaj preganjal na lov divjo žival, ve da se mu je vsa upehanja nazadnje postavila v bran in se s poslednjimi silami borila. Tudi mi nismo imeli več nobenega skrivališča, ker so nas komunisti že povsod iztaknili. Kakor žival smo bili tudi mi prisiljeni postaviti se v bran. Nič več nismo ponoči ždeli vsak v svojem skrivališču. Skupaj smo prihajali vse fantje iz vasi vsak s svojo puško na ramu, trdno odločeni, da se branimo, če nas bodo komunisti našli in napadli. Toda to se ni zgodilo, ker so se znali boriti samo proti slabotnim in neoboroženim.

Ko se je naredil dan pa je vsak položil svojo puško na varno mesto in šel za svojim delom. Vsak večer smo se tako shajali in spet smo dobili voljo do življenja, spet smo ponosno dvignili glave in zasanjali o bodočnosti. Tako so se združili in oborožili skoro istočasno fantje po skoraj vseh slovenskih vaseh, nekateri boljše drugi slabše, kolikor niso kje izvohali komunisti in poslali koga mednje, ki je vse skupaj izdal.

V Gorjancih je kar čez noč zrastla cela vojska, takoj hitro in tako dobro organizirana, da si niti komunisti niso mogli misliti, da bi bili to fantje, ki so se še včeraj skrivali pred njimi. To so fantje izrabili in spo-

Med rojaki na Avellanedi. — Č. g. Franca Glavač so počastili rojaki Prekmurje 9. nov. s posebnim banketom.
El Pbro. Franc Glavač entre sus conacionales en Avellaneda,

ročili po vsej okolici, da so prišli iz Štajerske, kjer so se že dolgo borili proti okupatorju. Naenkrat je vsa novomeška Osvobodilna fronta iskala zveze z njimi. Celo sami partizani so mislili, da so to njihovi ljudje. Fantje pa so se smejavili in previdno molčali. Pričela so jim hoditi povelja iz glavne partizanske komande, naj ubijejo tega župnika, onega župana in sploh vse vplivne ljudi, ki so jih imeli komunisti na seznamu, da jih je treba pobiti. Fantje iz Štajerskega bataljona so prizadete brž obvestili, da os se umaknili na varno. Nekateri fantje i ztega bataljona žive še danes in hranijo ukaze o ustrelitvi mnogih uplivnih mož v novomeški okolici s podpisi Kidriča, Beblerja in drugih veljakov, čeprav so komunisti trdili da oni ne pobijajo, pač pa belogardisti, ki so se vtihotapili v njih vrste. Trdili so tudi, da pobijajo in ropajo le nekateri nedisciplinirani partizani, ki pa jih komanda neusmiljeno kaznuje, če jih zaloti. Če so koga res kaznovali mi ni znano. Vem pa, da so bili in ostali zgledni komunistični boreci razni predvojni tolovaji kot Hace, Daki in drugi stalni gostje na Žabjaku ali v mariborski kazničnici.

Partizani so sprevideli, da možem in fantom, ki so se oborožili in organizirali, ne morejo več do živega. Zato so se spravili na njihove družine in premoženje. Vsako noč so ~~casopali~~ kakšno družino, kjer so vedeli, da se fant skriva. Drugod so odpeljali vso družino in rekli da jo bodo izpustili šele, ko se bo fant prišel prijavit. Po vseh družinah, ki so bile partizansko misleče, so jedli tiste dni pečenko od naropanih prašičev, pili naropano vino in jedli potico spečeno iz nakradene moke. Partizani so prišli sredi noči na dom protikomunistov, pobrali vse kar se je odtrgati dalo in naložili na vozove ter vpregli živino iz hleva. Rekli so, da je to kazen, ker nočejo sodelovati v osvobodilnem iborbi in za podporo tistim, ki se junaško bore za svobodo slovenskega naroda. Ljudje so bili tako v strahu, da jim ni bilo niti za premoženje več mar. Poznam kmeta, ki je dejal:

Vso živino so mi pobrali, pa sem bil vesel, da so vsaj mene pri miru pustili. Pa se naj zamisli eden od nas ki smo tukaj, kaj vse bi počeli če bi prišel nekdo in nam hotel odnesti en sam stol iz predsobe. Slovenski kmet pa je tiste dni molčal iz strahu pred "osvoboditelji" in bil vesel, da so mu vsaj življenje pustili.

Kako vzajemno so komunisti in Italijani ustrahovali zavedne in poštene slovenske ljudi, naj ilustrira to, kar so naredili z Bastičeve družino v Horjulu. Vsa Notranjska je pozvala horjulskega župana Bastiča in njegovo blago ženo. Svoje otroke sta vzgojila tako, da niso mogli iti skupno s komunisti in to je bilo dovolj, da so ju partizani obsodili na smrt. Sinov niso mogli dobiti, ker so se skrivali pred njimi, zato so se znesli nad starši.

Neke noči so prišli partizani, ter zaklali mater in očeta. To se je godilo blizu laške posadke, niti sto metrov proč od laške vojaške straže. Toda Lahi niso šli na lov za zločince. Požgali so Bastičeve domačijo, kot bi hoteli reči, da se morilei še vedno skrivajo v hiši in da jih bosta vročina in dim privabila na plan.

VAŠKE STRAŽE SE ORANIZIRAJO.

Slovenski fantje so zaradi umorov družin protikomunistov in zaradi ropov in požigov bili prisiljeni, da poleg svojega golega življenja branijo tudi življenje svojih družin in premoženje svojih staršev. Odločiti se je bilo lahko, toda težko boriti se proti močnejšemu in boljše oboroženemu sovražniku, ki mu je povrhu vsega tajno pomagala tudi laška vojska. Tedaj sem spoznal kako malo pomeni dobro orožje in koliko velja trdna volja za boj za najdražje. Bolje je udariti, čeprav je smrt skoro gotova, kot pa dati se zaklati kot ovea.

Poletje 1942 je bilo kljub vsej grozoti najvišji trenutek slovenske zgodovine. Narod v precepui med dvema okupatorjem je začutil v sebi nečloveško moč in se

postavil v bran zahrbtnemu napadaleu, ki je hotel izrabiti njegovo nemoč.

Spominjam se junaških boreev iz Št. Jošta iz tistih dñi v letu 1942. Fantje so rekli: Dovolj je tega. Komunist nam ropa noč za nočjo, vsako jutro najdemo pokljano kakšno družino. Utrdili so se za cerkvenim zidom, za tistem, ki je ostal še od turških napadov. Tja so njihove družine nanesle svoj živež, tja so se zatekle čez noč, ko doma niso bile življenja varne. Tako je bila ustanovljena prva protikomunistična postojanka, ne da bi kdo vprašal za dovoljenje Lahe in ne da bi klicali kogarkoli na pomoč. Fantje so bili pripravljeni braniti se pred katerimkoli napadalcem a brez napadnih namenov.

Napadalec je kmalu prišel. Ni pridrl iz daljne turške dežele. Na slovenskih tleh je zrastel, z nami skupno je hodil v šolo, morda celo v cerkev. Morda smo celo kdaj sedeli za isto mizo in zajemali iz iste sklede. Brat je prišel napast brata, ker ga je hotel ponižati in prisiliti z orožjem, da bi mislil in delal, kot hoče on, ker mu ni to uspelo zlepa. Pa še zdaj recite, kdo je zagrešil prvi bratomor?

Komunist Slovenec je prišel napast nekomunista Slovence, ki se je oddočil da za vsako cenó na malem prostorčku za cerkvenim zidom brani to, kar mu je še ostalo. Komaj trideset fantov za zidom se je branilo proti napadalemu, ki jih je bilo kakih petsto. David se je boril z Goláatom in David je zmagal. Komunisti so se moralni sramotno umakniti in odvleči vse ranjene in mrtve s seboj. Vso noč je trajala borba, vso noč je žarello od požarov, ker so komunisti v onemogli jezi požigali hiše tistih, ki so se zatekli pod zaščito protikomunistične posadke. Val za valom se je ponavljal napad. Fantje so junaško odbijali, v cerkvi pa jih je spremljala vroča molitev žená, starčkov in otrok. Prav kot nekoč, kadar je Turek pridrl v deželo. Sele ko se je zazorilo, je borba prenehala. Komunisti so se spet umaknili v gozd in za seboj pustili pogorišča in par poklanih žená in otrok, ki se niso zatekli za obzidje. Vsi so imeli prerezane vratove s krušnim nožem.

Borbo so poslušale tudi bližnja nemška posadka v Lučnah in italijanska v Rovtah in nihče ni vso noč ganil ven iz posadke, da bi pogledal kaj se godi. Vedeli so, da njih vojske ni od zunaj na patroli in da more biti borba le med Slovenci samimi.

"Kar naj se pobijejo med seboj, tako je najbolj prav", so menili.

Drugi dan okoli poldneva pa se je pripeljal v Št. Još sam general Robotti, ki je bil vrhovni komandan laške vojske v Ljubljanski pokrajini. Bal se je, da bodo protikomunistični boreci napadli tudi njega in seje zato pripeljal s tankom in z belo zastavo. Za njih junaško borbo je general dovolil fantom, da smejo nositi orožje, celo zarjavelo jugoslovansko strojnico jim je podaril.

Torej so le res Lahi oborožili belo gardo in jo podpirali bodo takoj zavpili tisti, ki so jih komunisti naučili misliti drugače kot mislim jaz. Le počasi:

Prav isti dan zvečer, ko je prišel laški general pogledat v Št. Još, so postavili Lahi na postajo Drenov grič štiri vagone orožja in municije za komunistične partizane.

Komunisti so tisto noč mobilizirali vse možke in vso vprežno živino po bližnjih vaseh, da so jim vozili municije v Polhograjske Dolomite. Naslednje jutro so pridrli Lahi in odpeljali vse, ki so ponoči vozili za partizane in jih odpeljali na Rab v internacijo. Tako so hoteli zabrisati, da bi svet zvedel, da podpirajo komunistično stranko.

Zakaj je laški fašist podpiral slovenskega komunista in ne protikomunista, ki mu komunisti še danes očitajo da je fašist?

MENUDA COMPAÑIA

¡Pobrecita mi mujer!... Pero yo no le puedo ayudar, no tengo tiempo. Durante el día estoy encadenado a la oficina, y a la noche me obligan las reuniones. Dentro de poco habrá más asociaciones que gente. Adonde vayas... ¡club! Quiero estornudar: ¡no! Antes tienes que anotarte en la sociedad para el estornudo. Si no lo haces... ¡Ay de tí! Enseguida te delatan y ni siquiera el perro se acerca a tí, para olerte, si es que tiene siquiera un poco de olfato nacional.

¡Yo no tengo tiempo!

¡Pobrecita mi mujer! ¡Ya se que es pobrecita! Nadie dice... ¡gloria y loor a mi buena mujer! Se le ve en los ojos que se aburre, pero yo no puedo hacerle compañía, pues no tengo nada de tiempo y muchas veces estoy tan apurado que me lavo, ceno y me visto todo a un tiempo y últimamente confundí y cambié los objetos que corresponden a cada una de estas acciones, en perjuicio del estómago y del traje.

¡Ya no tengo tiempo! Me da pena mi mujer, pero no puedo ayudarle. Que busque ella por su cuenta alguna compañía, así no sentirá tanto tedio. ¡Qué otra cosa puedo hacer?

Conocí una vez a una viejita que pasaba muy bien el tiempo con su reloj de pared. Ese reloj, ya era un poco niño de tan anciano como era, y con él esa dorada alma se entretenía y sonreía y divertía seguramente mucho más que yo en mis asambleas, donde todos disentimos y nadie sabe por qué, ni siquiera el secretario, que escribe las actas.

—“¿Quieres un reloj de pared?”, pregunté a mi mujer.

Mi mujer, ensalzada y alabada sea, me respondió:

—“Como quieras. Si a tí te parece bien, yo estaré conforme.”

Me miró con simpatía y cariño con sus ojos grandes. Es muy buenita y tengo pena por ella. La mujer necesita compañía, especialmente alguien con quien conversar, de otro modo se seca su lengua como una flor sin agua.

Pero también recordé a la dueña de casa; esta tiene un canario por compañía. Cada vez que voy a pagar el alquiler la encuentro hablando muy entretenida con el pajarito. Realmente es interesante! Uno supondría que con el canario se puede hablar cualquier cosa, pero no es así. Ni siquiera se puede conversar lo mismo con cualquier canario. El canario de la patrona, por ejemplo, es un carbonero, pues trina tan alto y agudo, como el carbonero con su pito en el atrio de su casa. Y alrededor de ese trino gira la conversación de la patrona.

El canario: “Rrrriiiii...”

La patrona: “¿Lo repites nuevamente? ¿De qué clase es, eth? De Trboyle o del Carmen? Y para que en esa jarra de plomo des la medida exacta, iré a buscar al vigilante. ¡Y que no sea tan pétreo como la última vez! ¡Qué recibes por él? Verdura... o una hojita de lechuga? ¡Ah! ¡Quieres azúcar! ¡Así! Mi Dios! Me arruinas! ¡Cómo vamos a seguir así en este encarecimiento! Mi esposo dice que le dará mucha pena tener que aumentar los alquileres un poco..., pero me parece que no quedará otro remedio.”

Ciertamente, las últimas palabras no van dirigidas al “carbonero” sino a mí.

—“Querida” le dije entonces a mi mujer, “¿quieres tener un canario?”

Mi mujer, ensalzada y alabada sea, me respondió:

—“Como quieras! Siempre que a tí te parezca bien, yo estoy conforme!”

Es paciente y cariñosa y de todo corazón me agrada darle complacerla, si supiera como, y trataría de hacer que no se sintiera tan aburrida junto a mí, pues yo no tengo tiempo.

No me parece que la reconforten el reloj y el canario.

—Y si le compro una vitrola? Cuando desee escuchar una voz humana, se podría acercar a la vitrola y elegir algo entre una rica selección. Cuanto más lo pienso mejor me parece: la vitrola es casi el mejor reemplazante de la compañía humana, y además tiene la ventaja de no embarrar la casa con los zapatos y no es necesario alimentarlo, y servirle de beber y de fumar. ¡Espléndido! Le compraré la vitrola, así tendrá mi pobrecita un poco de alegría en este mundo.

Fuí a buscarla para explicarle mi intención. ¡Qué asombrada quedará! pensé, seguramente se mostrará contenta.

Estaba sentada en la última pieza, cosiendo: es muy diligente y buena. Nunca está sin trabajo. Bajó las manos y dejó la labor en su regazo, se ruborizó y sentí que de pronto se quedó sin aliento.

—Qué significa esto ahora? ¿Se asustó? ¿Qué me oculta? ¡Esto es gracioso! ¡Y por qué me mira tan suplicante y esconde la labor en su regazo?

—Que pasaba?

Estaba cosiendo una bata, una pequeña batita, apenas un poco más grande que mi palma. ¡Quién lo hubiera imaginado! Ya tiene unos años, como para considerarla grandecita ya a mi mujer, y aún juega con batitas!

Me confundió la pena. Yo la quiero, y mi cerebro martillaba: ¡Qué puede el muerto gramófono! ¡Mejor es que compres a un simpático y vivo bebé... ¡No escasen! Así podrá jugar y divertirse con él, como más le agrade, y por lo menos sabrá para quién cose las batitas.

Le expliqué ésto, asegurándole que no tenía por qué preocuparse por los gastos; me sacrificaré con gusto; aunque sea, pagaré en cuotas, si no podré de otro modo, para alegrarla.

Entonces se abrazó a mi cuello, me besó y comenzó a sollozar; en ese momento reconocí que había atinado, porque si una mujer se siente de veras feliz, con toda seguridad que llora.

Le dije que no llore, que tenga valor y buena voluntad, y cuando tenga una oportunidad, que busque ella misma por los alrededores un bebé, y que lo escoja a su gusto y tacto, como pueda y sepa, de todos modos ella tiene tiempo. ¡Malditas asociaciones! Anoche estaba tan apurado, que me olvidé la corbata; el secretario estuvo gritándome toda la noche como una fiera rabiosa.

Dejé entonces todo en manos de mi mujer, es discreta y prudente. A escondidas, por mi parte, entré a un comercio y compré lo que es más necesario para un niño, para que se sienta bien en la casa, y no extrañe: una gorra militar, una escopeta a corcho, y un hermoso sable de madera. Se veía que la vendedora era una mujer experimentada; me aseguró que estaba acostumbrada a esas cosas y agregó aún un pequeño cañoncito, un caballito de madera para montar y junto a él dos látigos, uno negro y uno blanco, luego una bicicleta,

Un idilio en los bosques eslovenos.

Pod Karavankami Križ ob gozdni poti.

esquies, un pequeño y recomendado diccionario — me aseguró que era una verdadera oportunidad —, y una cajita de pomada húngara para los bigotes.

Bien, sucedió luego — mi mujer estaba enferma y yo en la oficina —, que recibimos al bebé, y enseguida me mandaron a buscar. Era sumamente pequeño, tanto, que casi no lo puedo explicar. Mi mujer me dijo que estaba bien así; así se acostumbrará mejor a la casa. ¡Es verdad!... Lo bañaron entonces, y mientras tanto yo saqué a la luz mis regalos. Hasta mi mujer se mostró alegre al verlos, porque comenzó a reír en su cama, y solo cuando terminó de reír, me dijo que el bebé... era una mujercita.

¡Oh! ¡Oh! Es un poco incómodo que antes no nos hayamos puesto de acuerdo en los detalles. Pero qué puedo hacer... si no tengo tiempo! Pero de todos modos me parece que el diccionario — la gran oportunidad —, también podrá ser usado por la niña; las otras cosas las donaré a alguna sociedad para que las rifen; sé que no las rechazarán.

Lo principal y más importante es que mi mujer ya tiene compañía, y ahora ya no se aburre, gracias a Dios! Ya no le resultan largas las horas. Es increíble cuánto se tienen que contar la pequeñita y ella.

La última asamblea para tratar el encarecimiento de los ricos de los damascos no tuvo lugar, y pude ir más temprano a mi casa. La puerta estaba abierta, y las conversar.

Mamita — así llamo ahora a mi mujer porque me di cuenta que le gusta —, mamita arrullaba y cantaba y al mismo tiempo hablaba:

—“Tú mi aveita, tú mi palomita, eres buena, eres sumamente buenita. ¡Qué bien juntas las manos! Dicen que vas a ser monja pues tan bien unes las manos y

EN POGLED PO PRIMORSKI. Porocna oseba, ki je te dni prisla.

Nekateri ugotavljam, da je bežalo malo ljudi. Preje se je govorilo, da bo do cele vasi ostale prazne.

Bežalo je v celoti nekaj nad tisoč oseb iz cele cone, toda v februarju javljenih je bilo samo v Kanalu in Anhovem 350 družin, kar znese čez 2000 ljudi.

Ker se je ne le titovska oblast ustrashila tega preplaha temveč tudi resni katoliški možje in duhovčina bila v skrbih, kaj bo s temi ljudmi, so zastavili na vseh straneh, da bi ljudi ustavili, češ da nobena stvar na svetu ne bo večna. Ljudje so se pomirili. Nazadnje so se umaknili le tisti, kateri so imeli že pot priravnjeno.

Glavni vzrok da je bežalo komaj desetina tistih, ki so bežati nameravali, je bil pa ta, ker ljudje niso imeli kam bežati, kajti v Italijo si nihče ni želel, a gleda pota v Ameriko nihče ni nič vedel, ker so partizani strahovito preganjali vsakega, ki je ljudem kakorkoli želel kaj svetovati. Zagroženo je bilo, da bo vsak zginil, kdar bi poskusil ljudem kaj pomagati v želji, da zapuste dom in gredo v Ameriko.

POTIHEM JE PRIŠEL 15. SEPT.

Po februarjskih dneh se je narod pomiril in zpal, da bodo zadevo Primorske drugače rešili. Večinoma so želeli, da bi se vse Primorje priključilo Trstu ali pa ostalo pod zavezniški, dokler se v Jugoslaviji ne unese rdeči režim, kadar bi pač vsi iz srca želeli, da se združijo s Slovenijo in Jugoslavijo.

Nekateri vedo o nekem popisovanju za Italijo.

To je grda laž. Vsi ljudje so bili in so do grla siti Lahov, podpisi pa so se zbirali za priključitev k Slovenskemu Neodvisnemu Trstu.

alzas los ojos. ¡Serás monja? ¡De veras que vas a ser monja?... ¡O serás actriz? ¡Qué! Tu tía así lo dice, porque tienes una voz muy fuerte y sabes moverte con tanta gracia. ¡Quién desfigura de ese modo su carita? ¡Oh, fea, tú, niña fea! Y te exhibes continuamente. ¡Oh! ¡Ya volviste a descubrirte! ¡Debería darte vergüenza! Ya veo... seguramente serás actriz de opereta. ... O serás una estudiante, como asegura papito? Sí, serás estudiante porque bebes mucho, nunca te aleanza, y tampoco respetas el deseo nocturno, como los estudiantes; y también, como los estudiantes, estás toda arañada en tu linda carita, porque siempre la lastimás con tus uñas. ¡Quieres que te las comí, cómo dice tu tío? Ríe, ríe, mi pequeña maravilla, mi chiquita, y dime también qué piensas ser. ¡Serás monja? ¡Eh? ¡Una monja piadosa? ¡O serás actriz? ¡Una actriz picarescas! ¡Sí? ¡O te dispondrás a ser estudiante, para beber y gritar toda la noche?... ¡No! Dí que no serás monja, ¡verdad? Y tampoco actriz y tampoco estudiante. ¡No es así? ¡Verdad que no? Dí: voy a ser otra cosa, una mamita buena y hacendosa, no hay nada mejor en el mundo. ¡Mía! ¡Mía, mía! Mía, mía, mía!"

Y la pequeñuela comentaba:

—“Eza, eze... gogl, gogl, gogl,... tata, tata... br, br, br,... gik!”

No oculto que no entendí claramente este murmullo; pero ni siquiera entiendo siempre las cosas impresas, hasta tanto no me las aclare el crítico especializado; ¡que le vamos a hacer!, todos no podemos ser literatos, no hay tiempo. Pero tuve la seguridad de que el “...gik!” significa la más alta cúspide de la satisfacción de la niña.

Traducción de Vanda Čehovin:

zem, načar so se začeli od OF odvračati in danes morajo pred njo bežati, ker komunizma ne morejo odobrevati in vedo da bo življenje pod njim surženstvo, katerega niso mogli prenašati pod Italijani in ga nočejo tudi pod rodnimi brati. Saj je svet dovolj velik. Nihče pa ni bežal v Italijo, da tam ostane, temveč le skozi Italijo naprej v svet.

KANAL. Bombardiranja so nekaj poškodovala cerkev, župnišče in nekaj hiš proti Avčam. Most je ostal nedotakjen. 15. avgusta je bila birma in kljub strašni protipropagandi in grožnji, da bo Kanal drugo Lanišče, so ljudje vztrajali in je bilo čez 150 birmancev. Pa bi jih bilo mnogo več, če ne bi patrulje zabranile nota nekaterim iz cone B.

KOBARID. Od kraja so bili strašno partizanski, a proti koncu so se ohladili. Precej ljudi je bežalo, a vendar manj, kot je bilo v začetki javljenih. Mesto je bilo malo poškodovano. V Kredu je bilo poškodovano župnišče.

ANHOVO. Most čez Sočo porušen. Zavezniški so zgradili že novega. Tudi železniški most je bil podprt, a je že obnovljen. Tovarna je ostala celia in vas ne poškodovana.

MARIJINO CELJE. Požgan vas Kosjevecica. Lig ima požgani 2 hiši.

ZAPOTOK. Požgano župnišče, ki se ni obnovljeno in Veliškov hlev.

SKEDNJE. Centrum vasi požgan, pa je že precej obnovljeno.

GORENJE POLJE ostalo nedotaknjeno.

BRDA. Letos je bila strašna suša, kraji so močno prizadeti, ker po novi meji nimajo nobene dobre ceste v svet in nimajo kam prodajati, razen v državne trgovine, kjer je vse slabo plasčano.

LJUDSKI PRAZNIK V PREKMURJU. 7. sept. je oblast postavila Prekmurce na preskušnjo, če so se že omečali ali še ne. V programu je bilo pred vsem tisto, s čemer so hoteli "osvobodilci" dokazati, da so Prekmurce res "osvobodili" in jim dopovedati, da je bilo preje slabše kot je sedaj. Prekmurci so pa tako trmasti, da tega kar nočejo verjeti in imajo za svojo "reakcionarnost" mnogo opore v spominu na krvoljčnost Bela Kunovih komunistov 1. 1919. in v razgrajjanju sedanjih mogočnikov, kateri so pred nekaj leti vsi veljali kot delomrzneži in zapravljevalci.

Soboška igralska družina je postregla z "Veliko puntarijo", Beltinci so pa imeli nalog do plešejo. Popoldne je bila na programu tudi tekma koscev, h kateri se je prijavil tudi 70 leten starec iz Tišine.

KMETJE UDARNIKI V PREKMURJU so slediči, proglašeni na festivalu:

Janez Čuček iz Kuštanec, Jože Berglez iz Salamencev, Jože Rituper iz Tesanec, Franc Sračnjek iz Sv. Jurija, Anton Pajžlar iz Petanjev, Bernardi iz Beltincev, Štefan Benko iz Peritoč, Rudolf Kiselak iz Gor. Lendave, Aleksander Kerčmar iz Gor. Petrovec, Rudolf Rogan iz Sodisemcev, Jože Jovančič iz Fikšicev, Ludvik Kerčmar iz Križevcev, Štefan Ferkič iz Gradišča, Fran Fornečič iz Predanovec, Martin Pozderec iz Melincev, Aleksander Kuhar iz Puževcev, Ludvik Lalik iz Strukovcev, Janez Svetec iz šalovcev, Kološman Voroš iz Prosenjakovcev, Peter Lukač iz Krplivnika, Mirko Lončar iz Rakičanov, Štefan Kerčmar iz Murske Sobote, Štefan Vurkovič iz Moravcev, Franc Gorza iz Markovcev, Aleksander Bohar iz Lusove, Janez Kolar iz Sotine, Ludvik Solar iz Fokovcev, Matija Šanatve iz Moščancev in Ludvik Bezenc iz Bodonc.

Za nagrado so dobili razno orodje.

BAŠKA GRAPA je vprežena v petletni plan z oddajo mleka. Vsaka vas pa odda kakih 90 litrov na dan. Mleko pobira kamijon "Mlekoprometa" iz Tolmina. Poleg količine mleka točno kontrolirajo tudi kakovost in tako poštejo tudi med tolminskimi kmeti "udarnike", katerih imena potem prigajajo druge k "tekmi". Na ta način pa tudi poiščejo kmalu "reakcijo", katere je v tolminskih hribih vsa kdan več, kajti puntarska kri v Tolminih še živi.

SPODNJA IDRIJA. Lani so bili ljudje zelo navdušeni in so v zadružni opekarji izdelali 240.000 kosov opeke, letos jih je pa že zelo minila gorečnost, ker so sprevideli, da je veliko besed, pa

V SAN ANTONIO DE PADUA FCO POROMAMO 18. JANUARJA.

Odbod iz Plaza Once, podzemlje, ob 8.30 Komur je ugodnejše naj vstopi v Florešu ali Liniersu. Listek kupi vsak sam. Hrano vzemite s seboj.

Maša v San Antonio ob 10.30 uri. Popoldanska pobožnost ob 16 uri.

mašo dejanj in so izdelali komaj 50.000 opek do septembra.

ZAGREB. na sestanku plenuma mestnega nar. odbora je predlagal Džuro Gašparac, da se odstrani iz "Irga nepublike" si omemik reakcionarnega avstrijskega generala Jelacića. Isto so zahtevali "masovne organizacije", nakar je seveda ban Jelacić moral zapustiti svoje mesto, že preje je bilo tudi Jelacićevemu trgu spremenjeno ime v "Trg Republike".

SMARTNO PRI LITIJI. Naproza (zadružna) se je izkazala kot hudo reakcijarna stvar, čeprav jo je postavila oblast. Javno so bili napadeni ti funkcionarji v casopisu, kjer beremo: Ni bila samo nepoštovljivost in osornost v poslovanju, ki je odbijala ljudi. Z vsakim dnem so se množile pritožbe, kako nepravijoč se deli blago, za katerega je največje povpraševanje, kakor sladkor in bela moka na razne dodatne in otroške karte, zenske nogavice, cigarete in podobno. Nadzorni odbor je "sejal" pri litru žganja, ki so si ga skuhali iz sadja, poslanega v "Naprozo", po seji pa so čtani nadzornega odbora nabasali zepe s cigaretami, za delavca in kmeta, ki je prišel od daleč ponje, pa jih je zmanjkal.

Kontrolna komisija pa je odkrila še vse hujše stvari. Za 20.000.— din raznega blaga poslovodja Kvaternik sploh ni vknjizil, knjigovodkinja Povšetova je smatrala svoje nedrje za najbolj primeren kraj, kamor se pred kontrolo skrije odrezke za sladkor, nogavice pa je Krhlikar z "usphemom zase" prodajal rajši po črni borzi, kakor da bi jih razdelil tovarišicam, ki so imele zanje nakaznice.

Vprašanje je seveda, če ni vse to le obrekovanje proti reakciji . . . Naredni šmarčani so na občnem zboru 2. 9. pomedli s temi "protiljudskimi ele-

menti" in tudi dekana bi radi spravili s pota, ker je prepovedal zvonjenje ob pogrebu Mihelnovega sina "ker ni hodil v cerkev". OT je bila pa huda stvar, kajti Mihelova dekleta so izredno zaslužna pri izvrševanju petletke. Mesto v cerkev gredo na udarniško delo in ples.

PO SVOJE PLAČILO JE ODSEL 29. avgusta ♀ FRANC BRATUŠEK, župnik v Svetinjah v Slovenskih goricah in obenem dekan velikonadlejski. Gospod ga je poklical k sebi po dolgem in težkem trpljenju. Pokopan je bil v Svetinjah 1. septembra. Bratušek je bil po vsej štajerski znana osebnost, zlasti pa ga je vsakdo poznal v vinorodnih Slovenskih goricah.

ČEDAD. 4. 10. je zaspal v Gospodu ♀ Mons. Dr. VALENTIN LIVA, nadžupnik, ki je Furlan, pa je tudi slovensko dobro znal in bil zelo priljubljen med Slovenci.

LANDAR. Poslovil se je župnik č. g. JOŽEF KRAMAR, ki je prevzel lažjo župnijo v Premarjaku. Novi duhovnik v Landarju je č. g. župančič.

BLEJSKA DOBRAVA. Mleka primanjkuje. Tisti, kateri bi radi kmeta prisili, najbi se odrekel še mleku za domačo uporabo, pritisajo za ustavitev "zadruge". Ker napetost med kmetom in delavstvom raste radi raznih nakaznic, katere dobi samo dober komunist, ki jih med kmeti ni, zato pa seveda tudi kmetje morajo varvati sami sebe in beže pred vsemi zankami, katere jim oblast nastavlja pod imenom "zadrug".

GORICA. Veliko upravičene nevolje je v Gorici radi prepovedi slovenske pridige in netje v kapucinski cerkvi. Čisto nanaglo je prišla ta naredba cerkvenega predstojništva o. kapucinov, tako da niti pridigar ni vedel zato in še manj vernik, kateri so brčko razočrani spoznali, da je slovenska beseda vtihnila v cerkvi, katero so največ zgradili slovenski milodari. Pred cerkvijo je stala celo oborožena straža, da bi udušila kak morebiten odpor.

GORICA. Ker je Mons. DR. MIHAEL TOROŠ odšel na novo čelo kot apostolski administrator za Poreško-Puljsko škofijo v Istri je bil na njegovo mesto v gor. bogoslovje imenovan okt professor cerkvenega prava Dr. RUDOLF KLINEC.

La foto presenta el primer grupo de diplomadas maestras del Colegio de Santa Isabel, Formosa, 19. de nov. — Después de vencer todos los obstáculos las Hermanas Franciscanas ven coronado su esfuerzo con un éxito rotundo. — La Directora del Colegio Normal es la H. Magdalena Gerzetić, la Superiora de la casa es la H. Laurencia.

DR. NICOLAS I. ETEROVIC HURE
A d v o k a t

Posredujem v vseh pravnih zadevah kot: zapuščine,
odpusti, zavarovanje, nezgode itd.
Uruguay 344/4 H - Capital Calle 13 N° 833 - La Plata
T. A. 28 - 2258 Tel. Paz 2664

V SOBOTO CELI DAN

je odprtto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 806

ŠTANDREŽ. Za slovenske vernike, ki ostanejo pod Goriško nadškofijo v Italiji je ustanovljen nov dekanat s sedežem v štandrežu. Za dekanata je imenovan Mons. LOJZE NOVAK, preje dekan v černičah. Ima težavno nalogo, da preosnuje obstoječe župnije in ustanovi nove kuracije po novih potrebah, da bo vsem slovenskim vernikom dana možnost verskega življenja.

SREDNJE ŠOLE za Slovence so bile otvorjene 5. nov. s sveto mašo ob 10 uri v stolnici. Poslovale bodo nižja srednja šola, strokovna šola, učitevnišče in višja gimnazija.

Jugoslovanske oblasti so namenile osnovati vse vrste srednjih šol v "Novi Gorici", katero nameravajo zgraditi med Solkanom in Krombergom.

NOVE ŠOLSKE KNJIGE: Iz Ljubljane prijateljica znancu 13. sept. 1947. Postla sem Vam nekaj knjig iz naše dobe, da boste videli, kako se je pri nas metoda učenja izboljšala! Vse, kar je starinskega in dři po farjih, smo zmetali ven. Kolikor še nismo, pa še bomo. Tudi nuñe, ki so se šopirile tam sredi Ljubljane in na Mirju, so šle, za njimi pridejo še drugi kloštri. Toda gremo naprej, da bomo prej prišli do konca. Veste, včasih nam je pa tudi malo hudo. Zdaj, če bomo tri mesece brez električne, pa pozimi! Karte za petrolej so nam že dali. Vidite, to so žrtve, ki jih hočemo doprinesti za industrializacijo in elektrifikacijo naše države.

SVOBODA VEROUKA: Iz Ljubljane žena možu (je učiteljica) 23. sept. 47. Bila sem v šoli pri ravnateljici. Izjavila mi je, da Ivančka noče dati v tisti razred, ker je lani naaravnost teror zganjal nad svojimi tovariši in tovariščami zaradi verouka. Da tega ni storil sam od sebe, da ga je nekdo naučil, doma ali drugod. Torej smo mi učili Ivančka, naj vpliva na učence, da hodijo k verouku, to sem vsaj zvedela! Rada bi ga dala vdrugovo šolo, s takimi stvarmi nimam rada opravila, sem pa tudi prepričana, da ga ne bodo obravnavali v šoli tako kot ostale. Čutil bo, to si mislim. Takšna absurdnost, da je otrok zganjal teror nad razredom. Že možno, da je tik pred koncem šole, ko so se pripravljali za prvo sv. obhajilo in so imeli po trikrat na teden sestanke baš v času verouka - priprave - izjavil svoje mnenje pred tovariši, kar pa je bilo sigurno spontano izrečeno. Zakaj pa ne bi smel vsak svojega preprinjanja pokazati? Zakaj se na tej šoli delajo verskemu pouku namenoma težave, da ne bi mogel vsak po svoji vesti svobodno vršiti, kar bi rad. Tipično je to: na gimnaziji se more učiti verouk v šoli, tu pri nas to ni mogoče, mora se učiti pri fari. Zakaj? Odvisno je to najbrž o dčloveku, ki šolo vodi. (M. prip.: Gre tu za ljubljansko vadnico.)

IZ BLEDA, sestra bratu 19/9.: Ne moreš si nič knupiti, da bi Ti odgovarjalo. Ako pa kaj dobijo trgovine, pa lahko v dolgih vrstah čakaš za kakšno malenkost. Midre sva si z Rezi kupile v Ljubljani zelo lepe čevlje, toda cena je tako velika, skoraj enomeščna plača, od Rezi. Morale sva jih imeti, zato sva tudi toliko plačale.

IZ VODIC, prijatelj prijatelju 23/9.: Žito smo oddali, krompir smo oddali, mleko in jajca oddajamo sproti! Torej zopet globok dokaz globoke narodne zavesti. Nekdo izmed ljudskih voditeljev je rekel: "Kdor ne daje skupnosti, ne more od nje prejemati!" To je evangelijski, ki se bere in sliši na vsakem sestanku. To je nekak intermezzo, kadar komu zmanjka besed. Še več, to je

za nas — zapoved! Držimo se tudi tega: "Daj Bogu, kar je božjega, daj cesarju, kar je cesarjevga!" — V tem smislu teče danes naše življenje h koncu, ne da bi bili deležni kakih posebnih dobrat. Suha doba je sicer za nami, kaj pa še pride, je za nas postranska stvar. Dokler je človek pri pameti, imaš še kaj misliti, če pa ti ta opeša, pa živiš kar tja v tri dni. Tako je z nami. Najbolj smo še zadovoljni, kadar se ga nasrskamo. Na žalost moram reči, da v tem pogledu še ne nazadujemo. Sicer je pa v Vodicah kakor je bilo. Nekaj dobroih, nekaj slabih, nekaj pametnih, nekaj neumnih, nekaj še celo blaznih. Eni se ljubijo, drugi se kregajo. Eni spregledujejo, drugim pada tema na možgane.

PRIVATNE GRADBENE DELAVNSTI NI: Iz Ljubljane 26/9.: Pri nas privatniki skoro ne dobijo nakazanega ne apna, ne železja, cementa ali opeke. Vse to je v glavnem določeno za javne, državne objekte in ceste ter deloma za obnovno porušenih stavb. Drugi pa še vedno čakajo na nakazila.

ISTI SISTEM KOT V RUSIJI: Iz Ljubljane 21/9.: Kakor se sliši, bodo kmalu podržavili gozdove. Ako bi bil pri nas vsaj še en možki, bi kaj lesa posekali za domačo uporabo, ker bi veliko rabili. Za letošnje leto je sosed odstopil nekaj lesa našemu očetu, ker je moral oddati. Sedaj nam še ni preveč hudo; lačni še nismo, nagri pa tudi ne, ali kaj bo še iz tega, ne vemo. To vemo vsi, da to ne bo obstalo, samo to ne vemo, kako dolgo bo še, ker tu je isti sistem kakor v Rusiji. — Ta teden so priklicučili Primorsko k Jugoslaviji. Sedaj bodo vse od tukaj odpeljali, kar se bo dalo, da bodo tam bolj zadovoljni. Mi tu ne moremo nobenih čevljev dobiti, zlasti močnih, ampak za tja so delali naši čevljariji zelo dobre gojzerje. Pa so tam tudi jako bežali pred priključitvijo, kakor svojčas pri nas. Vsi zdravni in inteligenci. Pa veliko hiš je praznih, samo ena petina je za nje...

PRIKLJUČITEV PRIMORSKE: Iz Gorenjskega hčerka očetu 24/9.: Tvoj rojstni kraj je zopet svoboden, neodvisen od tujcev. Nimajo več karabinerjev, ki so jih kontrolirali. Večno biti pod tujčevim jarmom res ni prijetno. Zato upam, da so veseli, ko so se rešili črnostrajčnikov. Sem pa prepričana, da bi bili neizrečeno veseljši, če bi s svoboščo pričakali ono, kar so si res žeeli. Ne rudeče mačeha, temveč matera, ki ljubi, ki tudi daje, ne samo jemlje, jemlje in kraje. Takšno ozračje ubija veselje svobodnega človeka. Veš, očka, jaz in mi domači smo tudi čakali, da bomo po končani vojni srečno zaživeli v osvobojenem rojstnem kraju. Sedaj je pa vseeno, kje si. Suženj si in ostaneš, pa kjer koli si.

DELAVSTVO MORA PROSTOVOLJNO . . . Iz Ljubljane brat bratu 14/10. Pri nas v Sloveniji veliko gradijo: ceste, tovarne, stanovanjske hiše itd. Vsak sindikalista napravi 50 ur udarniškega dela za stanovanjske hiše itd. ker primanjkuje delavec v gradbeni industriji in povsod.

OBNOVA V DVEH ZNAMENJIH: Iz Novega mesta 12/10.: Končno pa tudi mi ne držimo rok križem, ampak delamo in obnavljamo. Tako gre obnova domovine v dveh smereh, oni jo obnavljajo za tuje ideje, mi pa za križ in svobodo zlato. Janez, čim bolj nam blatin na naše vzorce, tem trdnejše raste v nas preprinjanje, da će stoletja niso mogla uničiti križa, ga tudi naš čas ne bo mo-

gel. Mi vemo, da bodo iz naših naporov in muk in iz prelite krvi, če ne za nas, pa vsaj za naše potomce vzveteli lepsi dnevi . . .

ARETACIJE OB AVSTRIJSKI MEJI. 12/10.: V LJUBNEM so bili aretirani Petek, Senč, Res Janez in Fani, Res Lojze, v SOLČAVI pa mnogi.

ARETACIJE DUHOVŠCINE. Iz Ljubljane sestra bratu 8/10.: Zdaj sem sama tukaj. G. Strle je še odšel na počitniško kolonijo, g. Miško tudi že in g. župnik enako in g. Stanko L. tudi; g. Slavko in g. Maks sta že priprajala domov. Nam so vse odnesli, mora že tako biti, saj veš kaj jim je na poti. če kdo pride bo že še kupil, a ukradel ne bo nihče. Veliko se govori o drugem vetraru, pa ne vem, če bo kaj iz tega. Mogče, da se bo kaj uredilo, a upanja je malo, če ne drugače, je pomoč samo od zgoraj.

VOLITVE V LJUDSKE ODBORE NA PRIMORSKEM. Za te volitve je bila velika propaganda v časopisu. Povzamemo nekaj poročil iz oficijelnega, t. j. komunističnega časopisa, "Poročevalec" z dne 19. novembra piše, da se je nedeljskih volitev 16. novembra udeležilo primorsko ljudstvo skoraj 100 %. Pri volitvah v okrajne in krajne ljudske odbore je 'nad 95 % vseh volilcev oddalo svoje glasove za kandidate osvobodilne fronte, pri čemer pa niso upoštevani glasovi mladincev, ki so zaposleni pri delih na Ljilaku. Naj navedem po časopisu upravičene volilce in druge podatke po posameznih okrajih: Goriški okraj 41.123 upravičencev, 41.078 za OF, Idrijski okraj 11.577 volilcev, za OF 10.415, v skrinjico brez liste 1.100 (9,55%), okraj Ilirska Bistrica 12.640 upravičencov, glasovalo za OF 12.162, v skrinjico brez liste 378. Okraj Postojna 10.937 upravičencev, za OF 10.420 (95,62%), okraj Šempeter upravičec 16.584, za OF 15.882, za skrinjico brez liste 687. Tolminski okraj 16.160 upravičencev, za OF 14.417 (90,07%), za skrinjico brez Ilirske 1.590 (9,93%). Kakšne so bile te volitve nazorno pove Poročevalec dne 20/11.: "Odmevi volitev v Slovenskem Primorju", med drugim pripoveduje tudi tole: "Tudi po drugih predelih Tolminskoga okraja so tekmovali za čim boljšo izvedbo svojih prvih volitev. Tekmovale so vasi Baške grape, Idrijske doline in Viškogorske planote. Pri tekmovanju ni zaostajal Tolmin, saj so nekatere volilne enote dosegle 100 % udeležbo v prvih urah volitev. — Vas Rajce je ena izmed mnogih partizanskih vasi v Brkinih. Kakor v času narodne osvobodilne borbe, ko je vsa sodelovala v borbi za dokončno osvoboditev, tako je to nedeljo ponovno potrdila, ko je šlo vse strnjeno že v zgodnjih jutranjih urah volit. Ob šestih zjutraj je mladinec Ivan Ludvik obšel vso vas in zatobil "vstajanje" po že dogovorenem znaku. In res: vsa vas je nedamona zaživelia. Vstalo je vse mlado in staro. Pol ure na to je zatobil zbor pred voliščem. Na ta znak je vse pohitelo na volišče, nekateri so kar tekli, tako da so bili v par minutah že vsi na mestu. Med tem časom so nekateri mladinci pregledali vse skednje, če ni morda kdo zaspal, dočim so ostali mladinci priskočili na pomoč nekaterim starejšim bolehnim ljudem ter jim pomagali do volišča. Neko staro ženico so trije mladenčki nosili na ramenih do volišča, Omeniti je treba, da so primorali volil-

no komisijo, da je odprla volišče nekoliko predčasno ter pričela volitve. Ob 7.30 so bile volitve končane s 100% udeležbo. Ob koncu je hotela mladina zagnati črno skrinjico kar skozi okno, češ da je ostala prazna in da nimajo kaj poslati 'kralju' Petru. Nato je mladina zapela nekoliko partizanskih pesmi ter vzklikal maršalu Titu, FLR Jugoslaviji in drugim." Kdo bi si upal voliti črno skrinjico, torej skrinjico reakcije!

V BRKIN SKI VASI PREGARJE so si napovedali tekmovanje za 100% volilno udeležbo, in sicer kmetijska obdelovalna zadruga, sindikalna podružnica obnovitvene zadruge in mladina. Zjutraj ob 6 so vse tri organizacije z zaставami na čelu korakale skozi vas, prepevajoč partizanske pesmi, kar je pripeljalo še ostale ljudi za seboj. Drugi vaški aktivisti so pohiteli po hišah buditi, da bi čim prej končale volitve. Volitve so bile zaključene že v določanih urah s 100 % udeležbo. Tako so volilci te vasi ponovno dokazali svojo pripadnost k OF. Tudi ostale vasi v Brkinih so zaključile volitve že v določanih urah s 100 % udeležbo, tako Kozjane ob 8, Gaberk ob 7.15, Brezovo brdo ob 7.20, Tatre ob 8.17 in ostale vasi kakor Ostrožno brdo, Huje, Javorje itd. Po vseh teh vasesh je bilo zelo veliko zanimanje za volitve, ljudje se počutijo srečne, ter so dočakali dan, ko so prvič volili v Titovi Jugoslaviji."

Človek bi se smejal, če ne bi bilo tako žalostno. V času ko drugod volišča šele odpirajo so na teh voliščih volitve že končale. Bolj izrazite farse o svobodnih volitvah si pač ni mogoče misliti.

VOJNI ZLOČINEC IN IZDAJALEC, BIVŠI ŽUPNIK LIKAR V SPODNJI IDRIJI, obsojen na 12 let prisilnega dela, piše "Poročevalec" 15. 11. 12. nov. je bila proti Ludviku Likarju razprava pred sodiščem goriškega okrožja. Obtožnica mu je očitala vsemogoče prestopke začasa vojne, seveda v prvi vrsti sodelovanje z Nemci. Vse poročilo je ogabno in seveda ne manjka na koncu pristavek, da je priznal, da je delal po navodilih škofa Margottija. Predzačnji odstavek piše dobesedno: "Zato so med razpravo rudarji iz Idrije in člani masovnih organizacij OF poslali sodišču veliko število resolucij v katerih zahtevajo strogo in pravično kazen za izdalca Likarja. Naše ljudstvo ni maščevalno, vendar je glede na to, da je župnik Likar tudi po vojni nadaljeval svoje zločinsko delo, zahtevalo, da se župnika izroči ljudskemu sodišču. Upoštavajoč zahtevo ljudstva, je sodišče proti župniku uvedlo preiskavo.

PROSTA PRODAJA BOMBAŽNIH, VOLNENIH IN SVILENIH TKANIN V JUGOSLAVIJI. Potem ko je bila že objavljena z uredbami prosta prodaja sladkorja, gorilnega spirita, električnih žarnic, stekla, cementa in opeke po mnogo višjih cenah, kakor pa so dolokene za nabavo tega blaga po običajnih nakaznicah ali kartah, je sedaj centralna vlada v Belgradu izdala še uredbo o prosti prodaji viškov tkanic po višjih cenah. Uredba zagotavlja, da bodo za dobave na nakaznice ostale še stare nizke cene. Blago v prosti prodaji bodo dobile samo zadruge in krajevne ali poddržavljene prodajalne. S tem je zopet zadan še en udarec zadnjim ostankom zasebne trgovine. Cene: Kreton za delavske srajce bo veljal 170.— Din., cefir za srajce, karo, 225.—, barhent, sir, 80 cm 230.—, flanela pisana 185.—, keper flanela pisana 225.—, ženski bombažni robci 30.—, moški cepni robci 70.—, posteljno platno surovo 310.—

ČUDEŽNE PRIKAZNI V HEDE

NEMČIJA. V mali vasi Heede v Nemčiji se je od 1. nov. 1937. do 3. nov. 1940. prikazala Marija okoli 100 krat štirim šolskim deklicom. Prvič so jo zagledale na nekem cipresnem grmiču na pokopališču ob cerkvi. Nebeške prikazni pa niso videle vse istočasno. Najprej se je prikazala samo eni deklici. Ko je ta poklicala ostale, ji te niso hotele verjeti in so se posmeševali njeni domišljiji in lahkovostenosti. Nenadoma pa so se vrgle na kolena. Zagledale so Mater božjo, ki je v naročju držala božje Dete in se jim je ljubezni smehljala. Vsakemu otroku posebej je povedala nekaj besed, ki jih pa, drugi niso slišali. Ko jim je naročila naj spet pridejo, je izginila. Učinki tega prikazovanja so bili očitni. Deklice, ki preje niso bile nič pobožne, so bile od takrat kakor spremene. Z veliko nestrenoščjo in hrepnenjem so čaakle ure, ko bodo spet smeles gledati nebeško Mater. Z veliko gorečnostjo so odslej molile, posebno sv. rožni venec. Starši pa (družina se piše Ganserth) dolgo niso hoteli verjeti v resničnost prikazovanj, prav tako župnik in ostala duhovščina. Šele po strogih preiskavah in opazovanjih so se ljudje prepričali o pravem zamaknjenju deklic in začeli polagoma verjeti v prikazovanja.

Odslej je postal vedno večji dotok v Heede, zlasti v dneh prikazovanj. Seveda se je za doogdike začela zanimati turi Gestapo. Zanjo Je bilo že vnaprej dognano, da more biti to le sleparja in goljufija, in da je treba v bodoče te stvari preprečiti. Vse štiri deklice so kratkomalo prijeli ter odpeljali v norišnico. Atm so jih cele tedne opazovali in najstrožje preiskali, ali končno jih izpustili kot popolnoma normalne. Tamnošnjemu škofu v Osnabrücku pa so poslali račun nad 1000 RM za kritje stroškov pri preiskavi. Škof je račun brez pomileka poravnal. Gestapo pa je otrokom najstrožje prepovedala še kdaj iti na kraj prikazovanj. Toda Mati božja se je odslej naprej prikazovala na drugih krajinah sredi travnika bližu domače hiše, sedaj tu, sedaj tam. Vse gestapovske prepovedi pa niso nič zaledle. Kmalu je vsak otrok prejel zaupno skrivenost za sv. očeta, ki pa je ni smel povedit nikomur drugemu kakor župniku, da jo sporoči v Rim. Razumljivo je, da nemško časopisje ni smelo prinesti nobene vesti o teh dogodkih. Tako do danes v svetu niso zvedeli za Heede in za tamkajšnje do-

godke. — In kar je blažena Devica gorila otrokom? Poleg naročil, ki se tičejo njihove osebne usode in dušne sreče kakor tudi usode Cerkve, je vedno ukazovala: "Molite, veliko molite za spreobrnjenje grešnikov."

Po 3. nov. 1940. se Mati božja ni več prikazovala. Deklice so med tem odrasle in so po poklicu bolniške strežnice.

KRISTUS SE PRIKAZE

Koncem leta 1945. pa so se začele širiti vesti o novih prikazovanjih. Sedaj pa se je začel prikazovati Kristus sam. Od začetka so ljudje bili do teh govoric nezaupni. Kristus se je prikazoval le eni izmed onih 4 deklic. Ko je škof v Osnabrücku slišal o teh dogodkih, je poslal dva zelo kritična duhovnika, da vse točno preiščeta. Naročilo se glasi: O resničnosti prikazovanj so v rokah neizpodbitni odkazi. Oba duhovnika (župnik in kaplan), ki sta imela analog zadavo razčistiti, sta o resničnosti prikazovanja popolnoma prepričana.

Vsebina Kristusovih prikazovanj je: človeštvo ni poslušalo Matere božje v Fatimi, kjer je opominjala k pokoru. Zato je prišel SAM V ZADNJI URI, da posvari in opomni človeštvo, časi so zelo resni. Ljudje naj se vendar obrnejo od svojih grehov, delajo pokoro in veliko molijo, da se potolaži božja jeza. Posebno pogosto pa naj molijo rožni venec. Ta molitev doseže pri Bogu zelo veliko. Omejijo pa naj se zabave in veseljenja. Ko je bila za 21. okt. 1945. v Heedu napovedana plesna zabava, je rekel Kristus deklici Greti Ganserth: "Povej žuniku, da ukazujem, da se ta plesna zabava ne sme vršiti. On mora to javno v cerkvi oznaniti Gorje pa staršem, ki bi vkljub temu poslali tja svoje hčere. Dajali bodo nekoč strog odgovor." Župnik je to oznanil in učenek? Nikdo ni upal udeležiti se te zabave. Vkljub velikim pripravam se ta veselica ni mogla vršiti niti takrat niti pozneje. Kristus je rekel: Hočem, da postane Heede vzorna fara. Odpravijo naj se vse napake in prebivalci naj bodo dober vzgled romarjem! — Heede postaja vedno bolj obiskovana božja pot. Stalno prihajajo tja velike množice romarjev, ki jih je toliko, da so morali vpeljati posebne avtomobilske proge. Med vojno je tudi Heede utrpela nekaj škode. V bližini so bili porušeni veliki mostovi čez Ren, ki so jih pa s pomočjo zavezniških zopet obnovili.

(Nadaljevanje)

m, isto platno beljeno 390.—; posteljni kanefas, karo širok 120 cm 250.— Din., bombažne odeje, gladke 1.125 din. za kos; tiskano platno za ženske oblike 250.—, razni baržuni, od 400 do 520 Din., ženske rute 210.— Din. za kos; razne podlage barvane od 165.— naprej; serz običajen 130 cm širok 330.— Din za m; kloti široki 140 cm. 420.— Din; beljene brisače 140.— Moško blago: posebne izbire ni. Cene: 600.— do 1500.— Din. za meter.

če računamo, da so vse gornje cene blagu določene za meter lahko izračunamo kako pretirane so te cene glede na zaslužke delavcev. Dandanes zasluži delavec povprečno okrog 4.000 Din na mesec, če pridno dela. Zato dobi blago iz volnenega kamgarha za eno obleko pa mora še dodati nekaj, za podlogo mora delati že drugi mesec, tako da lahko rečemo, da dobro plačan delavec lahko v celoti vrže 2 celi mesečni plači če si hoče kupiti obleko.

POMANJKANJE ELEKTRIKE IN VODE V SLOVENIJI. Zaradi suše v jesenskem času so v Sloveniji tako upade vode, da elektrarne ne morejo več kriti vsakdanjih potreb. V Slovenskem poročevalcu je na drugi strani z dne 12. nov. v štev. 257 obdelana posebna uredba, ki je izšla za varčevanje z elektriko. Tam napovedujejo, da bodo nemočeno dobiti čez zimo tok le taki tovarniški obrati, ki so važni za petletni načrt. Druge nevažne industrije bodo po potrebi odklopjene, v zadnjo skupino spadajo zasebni potrošniki, ki ne smejo kuhati na elektriko in tudi sicer najbolj varčevati s tokom. Posebno morajo varčevati s tokom zasebniki od 6 do 8 zjutraj in od 16 do 22 zvečer. Prekrški bodo strogo kaznovani. Ljubljanski vodovod pa je izdal odredbo, da ne sme nihče porabiti na dan in na glavo več kakor 60 litrov vode, če bodo vodomeri pokazali večjo višino bo voda odklopjena.

ZAKAJ NISEM KOMUNIST!

Velika zmota je misliti, da je vsak nasprotnik komunizma — kapitalist; ali trditi, da je kapitalizem edini nasprotnik komunizma. Prav tako je pogrešeno če kdo identificira "komunizem" in "delavstvo".

Kapitalizem, socializem, Cerkev in delavec, kateri gleda z odprtimi očmi, se morajo nujno izreči proti komunizmu, kadar ga spoznajo golega, kakšen je v svojih metodah, ciljih in uspehih, kadar spregledajo njegovo taktiko, katero uporablja za doseglo svojih političnih teženj. Kdor spozna komunizem v njegovi taktiki, v realnosti njegovih enostranskih uspehov, bo tudi lahko jasno spoznal njegovo lažno teorijo o enakosti, bratstvu in svobodi.

Nisem komunist parv zato, ker komunizem poznam, ker hočem enakost v nравno-moralnih ter socialnih pravicah in dolžnostih vsakega človeka.

Komunizem pozna enakost samo v besedi "tovariš" in nič več.

Nisem komunist, ker želim bratstvo, to je ljubezen do bližnjega, strpnost do meni nasprotne mislečega človeka, ne kot komunizem, ki izpričuje svoje "tovarištvo" v tolikih krvavih bratomornih revolucijah in s krutim geslom: "kar je proti meni, mora izginiti, biti likvidirano".

Nisem komunist, ker ljubim svobodo, svobodo mišljenja, delovanja in besede. In zopet ne kot komunizem, ki preobrazi človeka v sužnja njegovih enostranskih interesov, ki predvsem preobrazi delavca v sužnja rdečega kapitalizma.

Da, rdečega kapitalizma, saj je znan primer obiska ameriških delavcev v neki sovjetski tovarni.

Ameriška delegacija delavcev vpraša ruske delavce čigava je tovarna v kateri delajo. Sovjetski delavci enočasno odgovore: "naša!" Prav tako odgovore na vprašanje čigavi so izdelki tovarne in stroji. Toda ko jih ameriški delavci vprašajo, čigave so lepe vile ter avtomobili, ki se vidijo v ozadju tovarne, odgovore ruski delavci brezbrščno: "stanovanja ter avtomobili komisarjev ter visokih političnih osebnosti" . . .

Ob vrnitvi obiska sovjetskih delavcev v Ameriko vpraša delegacija, čigava je tovarna v kateri delajo.

ESNEA

PERIODICO SEMANAL

aparece los días 3 - 10 - 17 y 24 de cada mes.

Dedicado exclusivamente a la Industria Lechera y
a la Granja.

Consultorio Técnico, Industrial y Veterinario -
Análisis, etc.

GRATIS PARA LOS SUSCRIPTORES
PRECIO DE LA SUSCRIPCION \$ 10.— ANUALES
Redacción y Administración:

MORENO 2718 — T. A. 45-3503 — Buenos Aires

Stavbe - načrti - proračuni - firma

France Klajnsek

je preselil pisarno in sedaj uraduje
v ponedeljek, sredo in petek
od 16 do 19 ure v

*
Asunción 4602 — T. A. 50-0724

ROMANJE V SAN ANTONIO
18. JAN. Odhod iz Once ob 8.30.
Listek kupi vsak sam. — Hrano
vzemite s seboj.

"LA VIDA ESPIRITUAL"

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

"DUHOVNO ŽIVLJENJE"

CORREO
ARGENTINO
Suc. 13 (B)

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

ameriški delavci odgovore brezbrščno: "Fordova". Pred tovarno se vidijo avtomobili ter lepe stanovanjske hišice. Na vprašanje delegacije čigavi so vsi ti avtomobili in hišice, odgovore ameriški delavci enodušno: "naše!"

Moti se torej tisti, ki meni, da bo komunizem odpravil bedo delavca in malega človeka. Kar naredi je le to, da pobije prejšnje bogatine in postavi na njihovo mesto peščico "tovarišev", məso pa varo z besedo: "ljudsko".

Slovenski begunec.

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1926

T. A. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

RECREO "EUROPA" RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni.

Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

T. A. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1,000,000 \$. BELGRANO 2280

PENSION "TRST"

Moreno 2831 — MAR DEL PLATA
Rojakom se priporoča ANDRES FON
Poceni in po domače

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI

Kadar imate opravka v Buenos
Airesu, se ustavite v

HOTELU

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro
postreženi.

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

Lastnik:

ANTON BOJANOVIC

KROJAČNICA

FRANC MELINC

Najbolj vestno boste postreženi!

Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844 T. A. 59-1356

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

LUIS DANEU
PERU 832 T. A. 34 - 3405

Talleres Gráficos "CORDOBA"

Gutenberg 3360 - 20-12-1947